

sij

strani 4, 5 in 6

Z NOVIMI TRŽNIMI DELEŽI
KLJUBUJEMO TEŽKIM
RAZMERAM

strani 10 in 11

KREPITEV POLOŽAJA
METALURŠKEGA RAZVOJA IN
TRŽENJA V METALU RAVNE

stran 19

PADEC TITANA IN VZPON
NOVEGA VALJAVSKEGA
OGRODJA V ACRONIJU

- 4** **POGOVARJAMO SE**
Z NOVIMI TRŽNIMI DELEŽI
KLJUBUJEMO TEŽKIM RAZMERAM
- 8** **INVESTIRAMO**
POTEK NOVOGRADNJE UPRAVNE STAVBE SIJ-a
- 10** **KREPIMO SE**
KREPITEV POLOŽAJA METALURŠKEGA
RAZVOJA IN TRŽENJA V METALU RAVNE
- 12** **POROČAMO**
ULITO V ŠTEVILKE JANUARJA 2013
- 14** **TRŽIMO**
RAZVOJ PROJEKTA PRODAJE
MEHANSKO OBDELANIH ODKOVKOV
- 17** **POSODABLJAMO**
LINIJE V OBRATU PREDELAVA
DEBELE PLOČEVINE PRIPRAVLJENE NA NOVE IZZIVE
- 19** **POSODABLJAMO IN RAZVIJAMO**
PADEC TITANA ...
- 20** **INOVIRAMO**
NAD ELEKTROPLOČEVINE Z
NOVIMI MERILNIKI MAGNETNIH LASTNOSTI
- 22** **UČINKOVITI SMO**
RAZPIS ZA INOVACIJE GZS,
OBMOČNE ZBORNICE ZA GORENJSKO
- 23** **UČINKOVITOST – DUŠI**
USTVARJALNOST IN UČINKOVITOST – DUŠI
PROJEKTNEGA PRISTOPA
- 25** **NAPREDUJEMO**
UVEDBA TPM V KOVAČNICI METALA RAVNE
- 26** **IZOBRAŽUJEMO SE**
11. SLOVENSKA KONFERENCA UPORABA SODOBNIH
NEPORUŠITVENIH METOD V TEHNIKI
- 28** **SKRBIMO ZA OKOLJE**
V ACRONIJU SE ZAVEDAMO POMENA DOBRE
KOMUNIKACIJE O OKOLJEVARSTVU
- 30** **SKRBIMO ZA VARNOST IN OKOLJE**
IZVEDENI PROJEKTI VZD IN
EKOLOGIJE V LETU 2012
- 32** **MARKETINŠKI KOTIČEK**
TRG VETRNIM ELEKTRARN BI LETOS LAHKO STAGNIRAL
- 34** **PREPOZNAVAMO KLJUČNE SODELAVCE**
KOMPETENTNI KLJUČNI
SODELAVCI ZAGOTAVLJAJO USPEH DRUŽBE
- 36** **KADRUJEMO**
KADROVSKA GIBANJA V JANUARJU 2013
- 38** **PREDSTAVLJAMO SODELAVCE**
VZTRAJNOST MU KROJI POT
- 40** **SKUPAJ S POREBO ŽE 30 LET**
- 42** **POGOVARJAMO SE**
»MALO ISKRENOSTI JE NEVARNA
ZADEVA, VELIKO PA USODNA.« KAJ MENITE VI?
- 44** **LOKALNO-AKTUALNO**
POROKA V MESTU JEKLA IN NARCIS
- 45** **OBNAVLJAMO ENERGIJO**
FIS-TEKMA NA RAVNAH
- 46** **LOKALNO-AKTUALNO**
NAJBOLJŠA KOROŠKA ŠPORTNICA
LETA 2012 JE ALPSKA SMUČARKA TINA MAZE
- 48** **21. GRADOVI KRALJA MATJAŽA**
ŠPIKOV KOT
- 50** PTIČJI ŠPIK
- 51** **AFORISTIČNA ŠARŽA**
- 51** **KARIKATURA**
- 52** **MODRUJEMO**
- 52** **MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ**

Fotografija na naslovnici:
www.photopress.com

SIJ Slovenska industrija jekla
skupina

Interni mesečni časopis skupine SIJ – Slovenska industrija jekla

Glavna in odgovorna urednica:
Anja Potočnik.

Področna urednika:
za gorenjsko regijo Stane Jakelj, Acroni,
in za koroško regijo Melita Jurc, Metal Ravne.

Uredniški odbor:
SIJ – Slovenska industrija jekla: Monika Štojs; Acroni: Metka Šuštaršič, Petra Žvan, Nataša Karo; Metal Ravne: Vesna Pevec Matijević, Eleonora Gladež; Serpa: Mitja Laure, Karmen Stražičnik; Elektrode Jesenice: Rafko Penič, mag. Mojca Šolar; Noži Ravne: Egidij Hudrap, Romana Petek; SUZ: mag. Tanja Avguštin Čufer, Teja Platiša; ZIP center: Kristijan Oprešnik.

Stalni sodelavci:
Boris Berginc – Špikov kot; Tone Kelbl in Marjan Mencinger – Obnavljamo energijo/pohodništvo in potovanja; Drago Ronner – križanka; Andrej Brumen - Dejde – Aforistična šarža.

Nepodpisane fotografije:
arhiv SIJ-a, Dreamstime, iStock, Shutterstock,
Microsoft Office Online, www.wikimedia.org.

Jezikovni pregled: mag. Andreja Čibron - Kodrin.

Oblikovanje: Sans, Andrej Knez, s.p.

Tisk: ZIP center.

Naklada: 3000 izvodov.

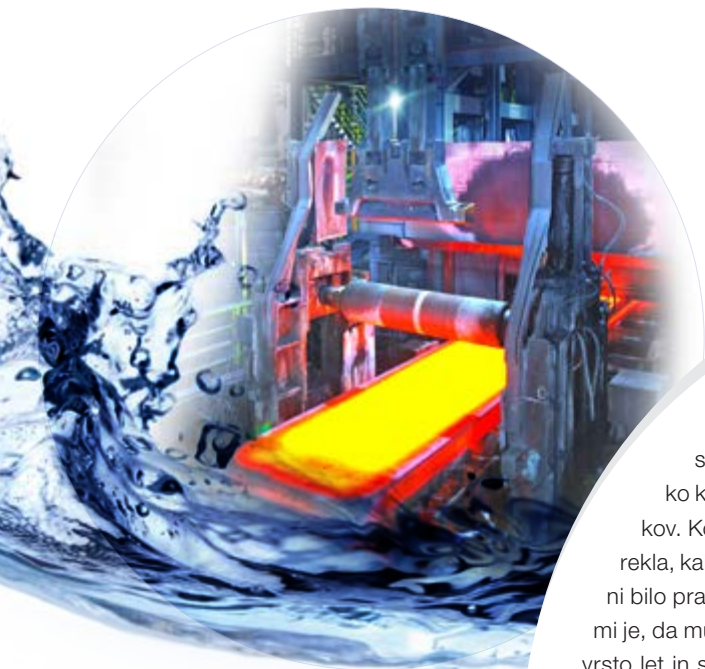
Izdajatelj in naslov uredništva: SIJ – Slovenska industrija jekla, d. o. o., Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, tel.: 01/242 98 18, e-pošta: anja.potocnik@sij.si, melita.jurc@metalarvne.com, stanislav.jakelj@acroni.si

Anja Potočnik, pomočnica uprave za odnose z javnostmi in odgovorna urednica, SIJ – Slovenska industrija jekla

foto Irena Herak

Tudi »mašine« čutijo (val navdušenja), mar ne?

Všeč so mi kratki in pomenljivi naslovi, ki imajo močan naboj. »Padec Titana« je gotovo tak in prepričana sem, da boste besedilo pod njim z zanimanjem prebrali. Včasih pa so prav toliko kot članki in njihovi naslovi zanimiva tudi ozadja nastajanja člankov. Ko sem avtorju Branku Polancu, direktorju vzdrževanja v Acroniju, rekla, kako dober naslov je izbral, mi je zaupal, da pa pisanje samega članka ni bilo prav nič prijetno. Pa ne iz strokovne, temveč iz čustvene zagate. Rekel mi je, da mu je šlo kar na jok, ko je pisal o demontaži bluminga, saj je zanj skrbel vrsto let in se je nanj navezal. Kakršna sem, sem seveda takoj pripomnila, da je to, da se moški lahko tako naveže na ogrodje, prav zastrašujoče, češ da bi si moral najti kakšno drugo ljubezen. Takrat pa se je kolega Branko šele razgovoril: Da ti ne govorim o svoji največji »ljubici«, tj. brusilnem stroju, zaradi katere sem bil v zadnjem krogu Dantejevega pekla, preden je začela naprava delati, kot je treba! Še malo sva resno razpravljala pa tudi duhovičila na to temo in moram priznati, da sem bila po pogovoru polna pozitivne energije. Ker je lepo imeti tako privržene in navdušene sodelavce. Ne odnehajo, dokler ne dosežejo cilja, in ne zapustijo naprav, stroja ali zagate, dokler je ne razrešijo. Morda vse to začutijo tudi »mašine« in ne morejo, da ne bi »zalaufale«, kot je treba. Predvsem pa to čutijo ostali sodelavci, ki sledijo dobremu zgledu in širijo val navdušenja naprej. In kjer je navdušenje, tudi rezultati ne izostanejo in zato nam jeklarjem kljub izredno zaostrenim razmeram uspeva pridobivati nova naročila in širiti tržne deleže.

besedilo Mihael Jurak, glavni urednik TV Uršlja

foto Arhiv TV Uršlja

vir Intervju je bil februarja 2013 v celoti objavljen na TV Uršlja.

Z NOVIMI TRŽNIMI DELEŽI KLJUBUJEMO TEŽKIM RAZMERAH

Povzetki intervjuja s predsednikom uprave za TV Uršlja

- Mihael Jurak, glavni urednik TV Uršlja (levo), in Tibor Šimonka, predsednik uprave skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, v zanimivem pogovoru o poslovnih rezultatih, vlaganjih, odločitvi sodišča v primeru Družbe pooblaščenke Ravne in nadaljnjih smelih načrtih skupine SIJ – Slovenska industrija jekla

Mihael Jurak, glavni urednik TV Uršlja: Uredniška politika televizije Uršlja je naravnana tako, da gledalce celovito in objektivno informira o ključnih zadevah, ki vplivajo na pogoje življenja v našem okolju in jih ustvarjajo. Poslovanje Slovenske industrije jekla in njenih družb ima še poseben pomen. Veliko je razlogov za pogovor, kajti izteklo se je poslovno leto, v teku je sprejemanje zakonodaje, ki določa ekonomske politike, sodišče je razsodilo v dobro Družbe pooblaščenke Ravne, kar je razveselilo upravičence te družbe, sočasno pa odpira vrsto vprašanj.

Poleg tega nas zanima, kakšni so obeti za prihodnost in kakšna je napoved za poslovno leto, v katero smo vstopili, zato smo se odločili napraviti daljši pogovor s Tiborjem Šimonko. Je vodilni gospodarstvenik z izjemno bogatimi menedžerskimi izkušnjami, sedaj uspešen predsednik uprave Slovenske industrije jekla, ki je zelo pomemben dejavnik slovenskega gospodarstva, predvsem pa odločilno vpliva na razvoj in standard ljudi koroške in gorenjske regije.

Turbulentno leto 2012 je za nami. Sedaj so več ali manj znani rezultati, kako ga ocenjujete? Ali so izpolnjena vaša pričakovanja?

Tibor Šimonka, predsednik uprave skupine SIJ – Slovenska industrija jekla: Naša pričakovanja niso povsem izpolnjena, saj nismo mogli nevtralizirati vseh negativnih dogajanj na globalnih trgih. Vendar, če naše rezultate primerjamo s konkurenco, potem smo z njimi lahko zadovoljni, poleg tega pa smo v zadnjem času tudi povečali tržne deleže.

Jurak: Pri tej oceni izpostavite, prosim, predvsem družbi Metal Ravne in Noži Ravne, ki zaznamujeta gospodarsko dogajanje na Koroškem.

Šimonka: S tema dvema podjetjema smo bolj zadovoljni kot z ostalimi, vendar je treba biti dovolj realen. Družba Acroni, ki je daleč največja družba v skupini SIJ, je na prvi pogled poslovala precej slabše, kajti decembra je zaradi umestitve nove valjarne proizvodnja skoraj povsem obstala, in to pomeni nekajmilijonsko izgubo. Acronijev rezultat v lanskem letu ni odraz resničnega poslovanja te družbe, saj je Acroni bistveno povečal tržni delež nerjavnega programa, ki je njegov paradni program, in prepričan sem, da bo v prihodnje zato rezultat Acronija boljši. Metal Ravne je sicer družba, ki je lani dosegla največji pozitivni rezultat, vendar pa sem jaz najbolj zadovoljen z rezultatom v družbi Noži Ravne. So pa tako rezultati Metala Ravne kot tudi Nožev Ravne spoštovanja vredni, glede na neizprosne razmere na trgu, na katere pa mi ali ti dve družbi ne moremo vplivati.

Jurak: Vse vlade napovedujejo razbremenitev gospodarstva. Sočasno pa smo bili priča povišanju prispevka za električno energijo, ki odločilno vpliva na industrijska podjetja. Boste zaradi tega občutili velike posledice pri poslovnem rezultatu?

Šimonka: Paradoksalno je, da smo namesto tolikokrat napovedanih razbremenitev dobili le usoden udarec v obliki dodatnega ogromnega davka za obnovljive vire energije, ki je bil že lani nenormalno visok in kar petkrat višji, kot ga plačuje naša konkurenca na primer v Nemčiji oziroma Avstriji. Po novem pa je ta davek celo 14,9-krat višji in v absolutnem znesku to pomeni za nas dodatna 2,5 milijona evrov stroškov. Vprašali ste, kako bomo to kompenzirali. Tega ne moremo kompenzirati, saj naše proizvode prodajamo na svetovnem tržišču in ker tega davka naša konkurenca nima, ga ne moremo vključiti v naše prodajne cene. Ta davek torej pomeni nižji dobiček oziroma lahko celo izgubo. Nisem in ne želim biti pesimist, vendar taki in podobni ukrepi države ubijajo konkurenčnost, onemogočajo gospodarstvo in na koncu koncev bo pripeljalo do tega, da bo ta država ubila še tisto, kar funkcionira.

Jurak: Kot rečeno, leto 2012 je bilo zelo turbulentno, nepredvidljivo, konec leta so eskalirali protesti, v okviru teh protestov se prioriteto vzpostavlja, bi rekel, nezadovoljstvo s politiko, ampak vzporedno s tem se vzpostavljajo tudi vprašanje o lastninjenju. Slovenska industrija jekla je bila že velikokrat izpostavljena glede poteka prodaje.

Šimonka: Ne vem, kaj bi bilo lahko bolj transparentno, kot je bila transparentna prav ta prodaja. Razpisi so bili javni, mednarodni in vsem na očeh. V tistem obdobju smo še posebej obveščali bazo naših potencialno zainteresiranih vlagateljev, strateških partnerjev v Evropi in po svetu, ter jih na ta način spodbujali k prijavi. Drugič, komisija je izbrala v vseh ozirih daleč najboljšega ponudnika. Kot relativno majhna jeklarina – naš obseg je nekajkrat manjši od srednje velike jeklarne v Evropi –, se moramo zavedati, da nikoli nismo bili in nikoli ne bomo zelo zanimivi za velike jeklarne. Pred to prodajo sta že bili dve neuspešni prodaji, zato očitki prihajajo bolj iz nekaterih drugih nagibov, razočaranj ali pričakovanj, ki nimajo nobene realne podlage na ekonomskih kriterijih. Tudi tolikokrat kritizirana cena je bila, če bi gledali z današnjimi očmi, celo previsoka. Leto 2007 – obdobje v času prodaje – je bilo v zgodovini jeklarstva daleč najuspešnejše. Soditi vrednost neke družbe oziroma njene delnice po ozko izbranem vzorcu enega leta je nestrokovno in nelogično. Vedno se morajo upoštevati povprečja po ciklusih pred prodajo in seveda tudi napovedi ter možnosti družbe v prihodnosti. S takratnimi očali iz leta 2007 naj bi bila ta cena prenizka, z današnjimi očali naj bi bila cena previsoka.

Jurak: Zelo vroča tema, ki razburja in spodbuja domišljijo pri ljudeh, je razzodba sodišča v zvezi s tožbo Družbe pooblaščenke Ravne. Višje sodišče je razzodilo v prid družbe pooblaščenke in, seveda, sedaj so tu ugibanja upravičencev o izplačilih iz naslova premalo plačanih plač iz preteklega obdobja. Kako vidite naslednje optimalne korake, predvsem iz vidika tistih upravičencev, ki morda zdaj nerealno ali pa morda celo realno pričakujejo, da bosta v kratkem sledili tudi izplačilo pa poplačilo dolgov, na kateri že izjemno dolgo čakajo oziroma ju nekateri niso dočakali?

Šimonka: Ta problematika je, tako kot ste omenili, zelo pereča, vroča in vedno je bilo tako predvsem zaradi tega, ker so po moji oceni nekateri zadevo preveč napihovali in tako zasejali nerealna pričakovanja med ljudi oziroma med lastnike Družbe pooblaščenke Ravne. Kot verjetno veste, so ostale družbe pooblaščenke ravnale drugače. In tudi sam sem želel z Družbo pooblaščenko Ravne doseči dogovor za odprodajo deležev, kot je to ostalim družbam pooblaščenkam omogočila država v času prodaje. Žal, tako bi že nekaj imeli od te kupnine, se niso odločili za ta korak.

Odločili so se za sodno pot. Menim, da je sodna odločitev absolutno skregana s tistim, kar v zakonu piše in taka sodba zdaj povzroča materialno škodo Slovenski industriji jekla in ne državi, ki se je tako odločila. Odločitev sodišča bo povzročila materialno škodo skupini SIJ, saj je naložba v Metalu Ravne in pa v Nožih Ravne v naših poslovnih knjigah bistveno višja, kot je vrednost delnic družbe pooblaščenke na SIJ-u, in tu zaradi menjave deleža v teh družbah z delnicami DPR na SIJ-u nastajajo nekaj milijonske razlike in to bo seveda poslabšalo rezultat SIJ-a.

Sodna odločitev države pomeni, da če na podlagi te sodbe družba pooblaščenka pridobi 20-odstotni delež v Metalu Ravne in 20-odstotni delež v Nožih Ravne, potem bo seveda v teh dveh družbah postala manjšinski družbenik, in to manjšinski družbenik, ki ne more z 20 odstotki odločati prav o ničemer. Vemo, da je po zakonodaji in statutih treba imeti vsaj 25-odstotni delež in eno delnico, da lahko vplivaš na odločitve. Če je ta delež manjši, pa na odločitve ni mogoče vplivati.

Zaradi težkih razmer na trgih je težko napovedati potek poslovanja teh dveh družb. Lahko pride tudi do tega, da bo treba družbe dokapitalizirati, in bojim se, da družba pooblaščenka te finančne moči ali pa vzvodov nima in bo težko parirala večinskega lastniku. Seveda se bo v takem primeru njen delež relativno zmanjševal. Komu lahko družba pooblaščenka v prihodnosti ta delež proda in kdo bi bil zainteresiran za nakup, pa je seveda veliko vprašanje. Tako da je to po svoje Pirova zmaga. Na svoj način si bom prizadeval, da bomo v prihodnosti našli skupni dogovor z Družbo pooblaščenko Ravne, bojim pa se, da časi niso najbolj rožnati za odkupovanje deleža, kajti v teh izostrenih časih so pred nami nove naloge, nove potrebne naložbe v obeh družbah in seveda za to potrebujemo finančno močnega in sposobnega partnerja.

Jurak: No, če sem prav razumel, boste poizkušali doseči kompromisno rešitev med Slovensko industrijo jekla in Družbo pooblaščenko Ravne.

Šimonka: Na vsak način bi bilo lepo videti okrog sebe zadovoljne partnerje. Je pa to težko doseči, saj so v preteklosti nekateri posamezniki s svojimi nerealnimi ocenami ustvarili pričakovanja, skregana z dejansko situacijo, in zdaj je težko tako za njih, ki bi morali spremeniti svoje stališče, kot tudi za tiste, ki so jim verjeli.

Jurak: Bodimo optimisti in verjemimo, da se bo zaključilo v dobro vseh akterjev te problematike.

Šimonka: To je tudi moja želja, verjamem in upam, da bo v nekem trenutku do tega tudi prišlo.

Jurak: Kakšne so vaše napovedi za leto 2013, ki po ocenah naj ne bi bilo nič bolj prijazno kot pa minulo leto 2012? Kaj lahko sporočite svojim zaposlenim, predvsem Korošcem in Gorenjcem, katerih standard je odvisen tudi od poslovanja Slovenske industrije jekla?

Šimonka: Metal Ravne in Acroni, ki sta največji družbi v teh dveh regijah, in tudi druge družbe v naši skupini vplivajo tako na življenje in standard zaposlenih kot tudi celotne regije in mi ostajamo optimisti. Čeprav nam trendi zadnjih mesecev ne dajejo dovolj argumentov za to, saj so se v drugi polovici lanskega leta pogoji na jeklarskem trgu po svetu, predvsem pa v Evropi, bistveno poslabšali. Ves dobiček, ki smo ga v skupini ustvarili v prvem polletju lanskega leta, smo v drugi polovici leta porabili za kritje izgube, nastale v drugem polletju. Rezultat SIJ-a za leto 2012 bo dobra pozitivna ničla ali pa slab milijon dobička, kar je seveda bistveno slabše kot leto prej, v letu 2011 smo imeli namreč 17 milijonov evrov čistega dobička. Vendar tudi drugi v teh panogah beležijo slabše rezultate in glede na dejstvo, da smo v zadnjih petih letih v tehnologije in razvoje novih produktov vložili dobrih 360 milijonov evrov, predvsem in glede na to, da imamo tako v družbi Metal Ravne kot v Acroniju nove programe, nove produkte, in to so v glavnem programi z višjo dodano vrednostjo, sem jaz optimist. Verjamemo v to, kar delamo, in smo na dobri poti. Morda se ta trenutek to še ne zrcali v rezultatih, smo in bomo uspešna zgodba. Vemo, kaj hočemo. V Acroniju in Metalu Ravne vlagamo v tiste programe oziroma izdelke, za katere sta obe jeklarni specializirani in s katerimi lahko dosegamo še večji tržni delež. Ostali dve večji družbi, Noži Ravne in Elektrode Jesenice, pa že leta in leta dokazujeta, da sta eden od glavnih igralcev na sicer manjših trgih v Evropi, obe sta zelo stabilni družbi in predvsem za Nože Ravne sem prepričan, da bodo čez nekaj let eni med vodilnimi proizvajalci industrijskih nožev na svetu. ●

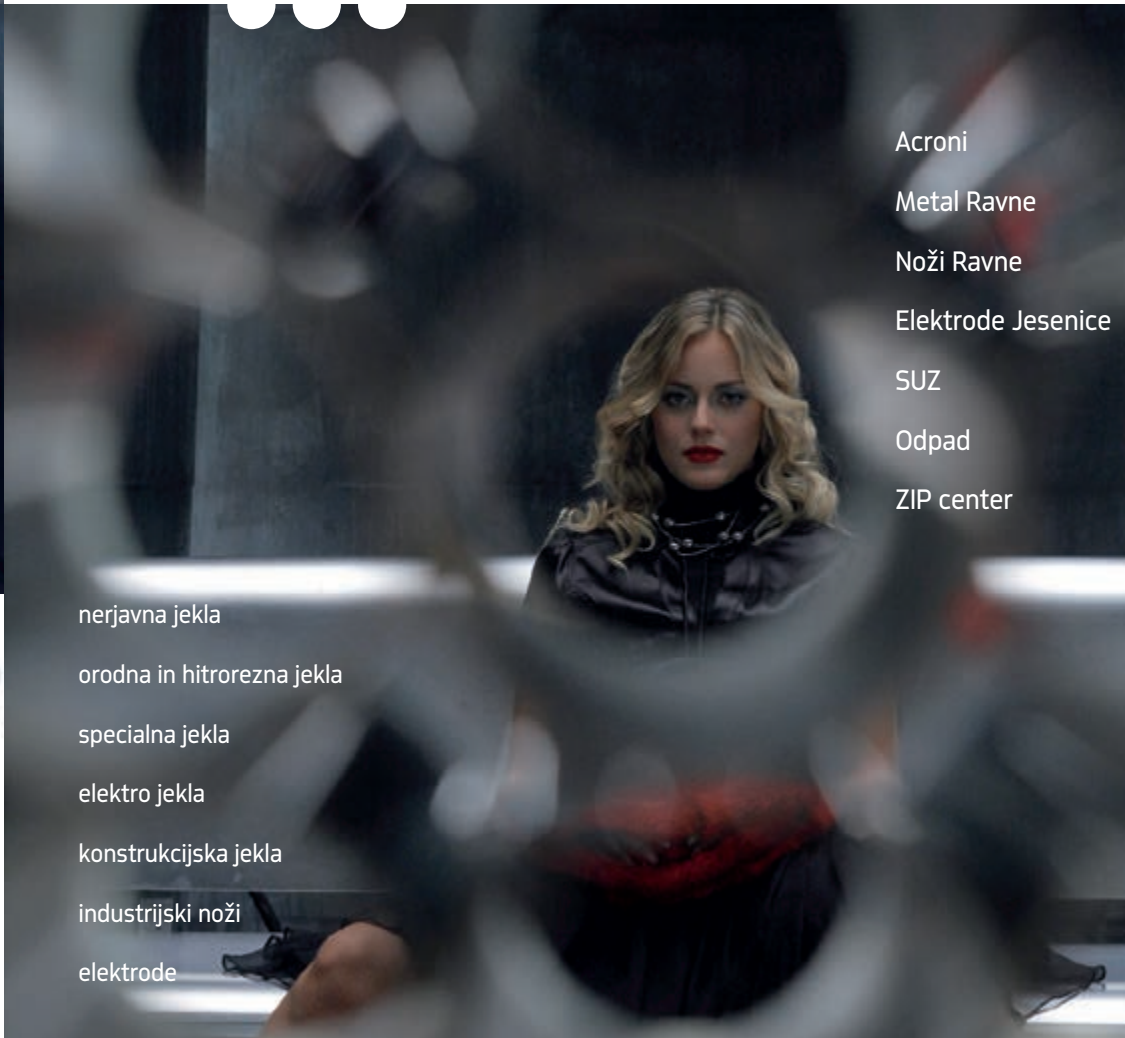

V najboljših stvareh na svetu je tudi slovensko jeklo.

sij
skupina

Slovenska industrija jekla

Acroni
Metal Ravne
Noži Ravne
Elektrode Jesenice
SUZ
Odpad
ZIP center

nerjavna jekla
orodna in hitroreznna jekla
specialna jekla
elektro jekla
konstrukcijska jekla
industrijski noži
elektrode

besedilo mag. Mirjam Jan - Blažič, skrbnica projekta, SIJ – Slovenska industrija jekla
foto mag. Dušica Radjenovič, SIJ – Slovenska industrija jekla

POTEK NOVOGRADNJE UPRAVNE STAVBE SIJ-a

Kot smo že poročali v oktobrski številki našega internega časopisa, smo sredi jeseni začeli projekt novogradnje dela poslovnega objekta skupine SIJ – Slovenska industrija jekla na Gerbičevi 98 v Ljubljani. Najprej je bilo treba porušiti stari objekt iz leta 1964. Pred začetkom te faze dela se mi še sanjalo ni, da bo rušenje lahko tako zahtevno in zapleteno. Bližina sosednjega objekta družbe Gorenc je namreč narekovala, da se je rušenje moralo opravljati počasneje, kot smo prvotno načrtovali, ker je strojno delo s težko mehanizacijo povzročalo prehode in moteče tresljaje v proizvodnji sosednje družbe. Najprej so stari objekt porušili do talne plošče, potem pa je sledilo zahtevno rušenje talne plošče in temeljev, ki ga zopet nismo smeli izvajati strojno, ampak izključno in bistveno počasneje, samo ročno.

- Predstavniki investitorja in gradbenega podjetja: (z leve) Evgeny Zverev, Mirjam Jan - Blažič, Igor Malevanov, Viačeslav Korchagin, Andrej Zubitski, Tibor Šimonka, Julij Nemanič, Dušan Markič, Ivan Gebič, Renata Ivanič in Jure Grdešič so s postavitvijo smrečice proslavili zaključek tretje gradbene faze.

Pred začetkom gradnje so bile preventivno izvedene dodatne sondažne vrtine v zemlji pod prihodnjim novim objektom, da smo se prepričali, ali je predvideno globoko temeljenje v projektu zadostno. Upravna stavba skupine SIJ – Slovenska industrija jekla se namreč nahaja na začetku Ljubljanskega barja, zato je bila ta previdnost zagotovo potrebna in koristna. Sledilo je tamponiranje podlage za pilotiranje oziroma globoko temeljenje in gradbišče se je začelo hitro polniti z različnimi materiali. Zahtevno globoko temeljenje s piloti se je bolj ali manj odvijalo brez posebnih zapletov. Najbolj nas je vse skrbelo na koncu, ko smo vse pilote spravili v zemljo in smo prišli do faze izvedbe dinamičnih obremenilnih testov

na le-teh. Izbrani vzorčni piloti so se namreč morali nepreklicno podvreči udarcu oziroma bremenu 11 ton z višine 1,5 do 2 m. Kakšne učinke in vplive bi lahko na vse sosednje objekte imeli ti udarci, si namreč nismo mogli predstavljati. Po drugi strani pa je ta test zelo pomemben, ker pokaže, ali so piloti dejansko pravilno dimenzionirani in pravilno vgrajeni. Vse se je dobro in srečno končalo, brez posebno močnih potresnih sunkov v bližnji okolico. Izvedba pilotiranja je bila fizično zaključena 17. novembra 2012, natančno v skladu z dogovorjenim terminskim načrtom.

Potem pa je sledilo zasipanje med piloti, izdelava podložnega betona pod temeljnimi gredami in izdelava temeljnih

gred ter zasip med temeljnimi gredami. Od tu naprej pa so bili zagotovljeni pogoji, da smo končno začeli rasti iz zemlje in da se je vizualno lahko opazilo hitro napredovanje gradnje. Začeli smo z izvedbo fasade zadaj na obstoječi objekt Gorenc, izdelali smo talno ploščo in nadaljevali z betonskimi stenami in jekleno konstrukcijo v pritličju ter 11. januarja letos zaključili s ploščo nad pritličjem, 29. januarja s ploščo nad prvim nadstropjem in 18. februarja s ploščo nad drugim nadstropjem, ki je zadnja oziroma strešna plošča. Navkljub zimi, ki je kar nekajkrat pokazala ostre zobe, smo s III. fazo za dva tedna prehiteli dogovorjeni terminski načrt.

Zadnjo strešno ploščo, ki pomeni zaključek III. gradbene faze, so 20. februarja predstavniki investitorja skupine SIJ – Slovenska industrija jekla in predstavniki izvajalca gradnje podjetja Begrad zaznamovali slovesno s smrečico na vrhu zgrajenega objekta. Na slovesnosti so iz skupine SIJ bili navzoči: Andrej Zubitski, predstavnik lastnikov in predsednik nadzornega sveta, Tibor Šimonka, predsednik uprave, Viacheslav Korchagin, namestnik predsednika uprave, Igor Malevanov, izvršni direktor za področje ekonomike in financ, Evgeny Zverev, izvršni direktor za splošne in pravne zadeve, mag. Dušica Radjenovič, izvršna direktorica za komercialne zadeve, Mirjam Jan - Blažič, skrbnica projekta, in Dušan Markič, nadzornik projekta. Izvajalca skupine Begrad pa so zastopali: Julij Nemanič, direktor Begrad gradnje, Jure Grdešič, vodja gradbišča, Renata Ivanič, pomočnica vodje gradbišča, in Ivan Gebič, delovodja.

Želimo si, da bi se dela na projektu brez zastojev nadaljevala tudi naprej in da bo objekt predan svojemu namenu v dogovorjenem roku. ●

besedilo Andrej Gradišnik, glavni direktor, Metal Ravne

foto Arhiv Metala Ravne

KREPITEV POLOŽAJA METALURŠKEGA RAZVOJA IN TRŽENJA V METALU RAVNE

Nenehen razvoj novih jekel, izdelkov in tehnologij ter s tem ohranjanje pozicije med vodilnimi proizvajalci orodnih jekel in prodor na nova tržna področja je v globalnem dogajanju trga metalurških proizvodov edino zagotovilo za uspešno poslovanje Metala Ravne.

● Okrepljen vodstveni tim Metala, od leve proti desni Milan Gradišnik, Stanko Triglav, Borut Urnaut in Vlado Perovnik

Metal Ravne se z negotovo finančno in tržno situacijo po letu 2009 uspešno sooča. K temu veliko prispeva pravilna strateška odločitev za velik naložbeni cikel, ki je imel glavni cilj nove izdelke, bodisi z vidika velikosti in teže ali kakovosti in zahtevnosti jekel. To nam je v časih, ko je naročil na obstoječih programih premalo in na njih vse več pritiska tudi konkurenca z vzhodnih tržišč, omogočilo, da smo izpad naročil nadomeščali s širitvijo svoje ponudbe z novimi zahtevnimi izdelki in z višjo stopnjo obdelave naših izdelkov.

Metal Ravne je danes med večjimi proizvajalci orodnih jekel, katerih trg je relativno velik in stabilen, a ni pričakovati večje rasti v prihodnosti. Da se bomo ubranili pred konkurenco z vzhoda, ki s svojo ponudbo in nizkimi cenami postopno vstopa v sektor orodnih jekel, moramo delati na razvoju vedno bolj obstojnih in kakovostnih

orodnih jekel, tehnologiji izdelave z nižjimi stroški, na zagotavljanju tehnične podpore kupcem in krepitevi lastne blagovne znamke.

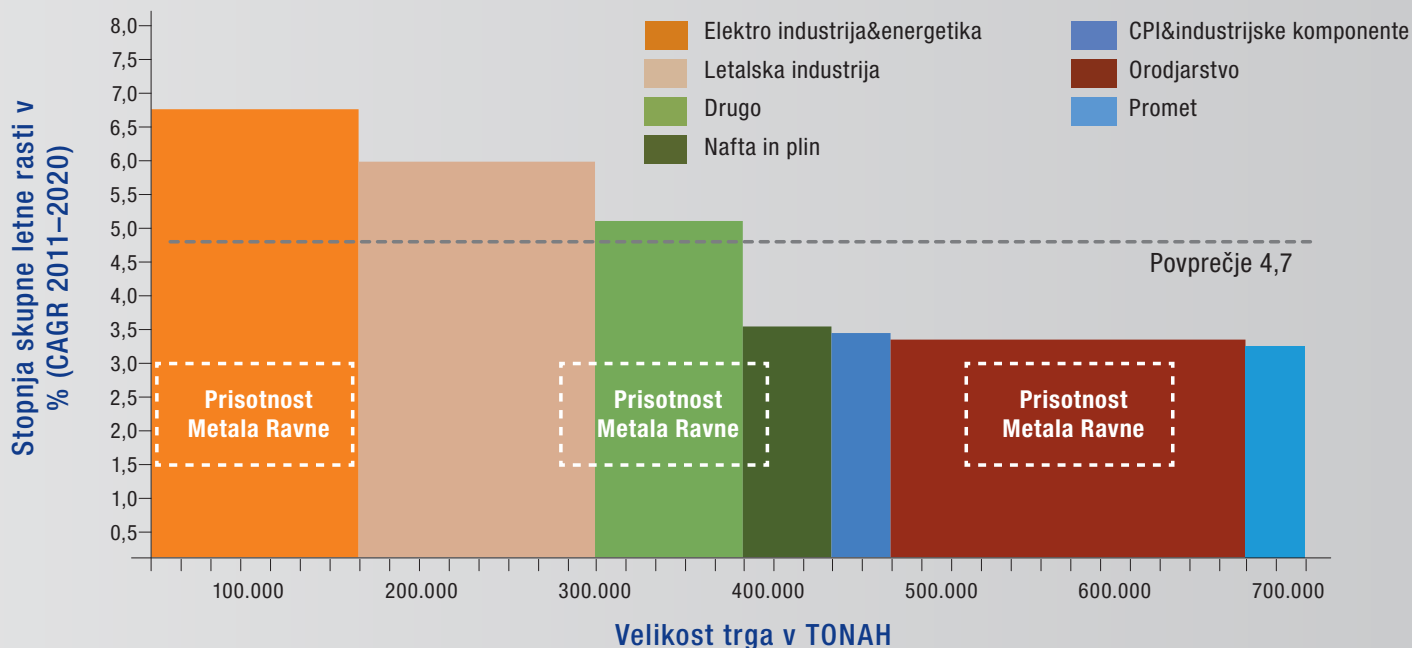
Hkrati uspešno vstopamo v tržne segmente z velikim potencialom rasti, kot je sektor energetike in drugih specialnih jekel, kjer je razvojna pot dolga in zahtevna, zato je v teh segmentih konkurenca omejena. Z nadaljevanjem naložbenih dejavnosti (VOD, VAR, VIM) bo Metal Ravne lahko v prihodnje vstopal v vse, tudi najaktivnejše tržne segmente, kot je npr. letalska industrija.

Seveda pa bi bila draga oprema, ki smo jo v zadnjih letih že postavili, brez prave uporabne vrednosti, če v podjetju ne bi imeli močnega lastnega razvoja, ki uspešno usvaja nove tehnologije, in če z novimi izdelki ne bi znali prodreti na trg. V zadnjih letih je bilo opravljeno veliko razvojno delo, a hkrati ugotavljamo, da so ključni

POTENCIAL RASTI V INDUSTRIJI PRETALJEVANIH JEKEL

Trg orodnih jekel, na katerega se je v zadnjih desetletjih osredotočal Metal Ravne, je stabilen, a omejen v rasti.

SKUPNI TRG ZA "PRETALJEVANJE JEKLA" 2011 = 660.000 TON

kadri preobremenjeni in da se soočamo z vedno novimi in novimi izzivi, ki za nas pomenijo priložnosti. Zato smo se odločili, da v organizacijski strukturi Metala Ravne dodelimo Razvoju in kontroli višje mesto ter da se okrepimo na segmentu strokovnega razvoja in razvoja zahtevnih trgov in izdelkov.

RAZVOJNO-RAZISKOVALNA DEJAVNOST V OBDOBJU 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
NOVI IZDELKI	34	56	59	52	>40
NOVA JEKLA	7	3	8	9	7

S 15. februarjem 2013 je okrepljen tim razvoja in kontrole, kjer je vlogo izvršnega direktorja Razvoja in kontrole prevzel Borut Urnaut, univ. dipl. inž. metalurgije, vlogo strokovnega direktorja za razvoj pa Vlado Perovnik, univ. dipl. inž. metalurgije, ki bo svoje bogato znanje usmeril v celoti v razvojno dejavnost. Tudi sicer postopoma krepimo službo razvoja z raziskovalnimi in razvojnimi kadri.

Na področju trženja je mesto direktorja prodaje prevzel Milan Gradišnik, univ. dipl. inž. metalurgije, mesto direktorja razvoja trženja zahtevnih trgov pa Stanko Triglav, univ. dipl. inž. metalurgije.

Verjamemo, da bo vodenje tako sektorja razvoja kot trženja s temi okrepitevami in drugimi aktivnostmi v izvajanju dalo nov zagon pri krepitevi položaja Metala Ravne na zahtevnih svetovnih tržiščih. ●

ULITO V ŠTEVILKE JANUARJA 2013

Proizvodnja gotovih proizvodov v t

družba	jan. 2012	jan. 2013	indeks
* ACRONI	30.530	15.241	50
METAL RAVNE	6.243	5.586	89
NOŽI RAVNE	109	109	100
ELEKTRODE JESENICE	801	688	86
SUZ'	350	337	96
SKUPAJ	38.033	21.960	58

SUZ' – V januarju 2012 so storitve žarjenja znašale 30,5 t, v letu 2013 19 t.

Prodaja gotovih proizvodov v t

družba	jan. 2012	jan. 2013	indeks
ACRONI	31.199	19.144	61
METAL RAVNE	6.954	5.771	83
NOŽI RAVNE	123	142	115
ELEKTRODE JESENICE	771	730	95
SUZ'	540	440	82
ODPAD PIVKA	17.386	20.855	120
DANKOR OSIJEK	1.845	2.058	112
RAVNE STEEL CENTER	665	847	127
NIRO WENDEN	424	409	96
GRIFFON & ROMANO	547	1.070	196
SKUPAJ	60.455	51.467	85

Število zaposlenih

DRUŽBE SKUPINE SIJ	jan. 2012	jan. 2013	indeks
Zadnji dan v mesecu	3.276	3.185	97
Kumulativno povprečje	3.261	3.175	97

Prodaja gotovih proizvodov v EUR

družba	jan. 2012	jan. 2013	indeks
ACRONI	43.016.083	30.895.170	72
METAL RAVNE	15.486.135	11.818.997	76
NOŽI RAVNE	1.419.854	1.473.666	104
ELEKTRODE JESENICE	1.291.549	1.238.557	96
SUZ	634.122	559.431	88
ZIP CENTER	216.613	226.500	105
SKUPAJ	62.064.357	46.212.321	74
ODPAD PIVKA	5.913.069	6.927.119	117
DANKOR OSIJEK	693.355	576.127	83
**** METAL EKO SISTEM	-	792.568	-
RAVNE STEEL CENTER	1.538.701	1.720.303	112
NIRO WENDEN	2.091.566	1.954.541	93
SIDERTOCE	1.168.790	1.121.653	96
GRIFFON & ROMANO GROUP	2.418.066	5.042.472	209
SIJ Slovenska obdelava jekla	0	91.250	-
KOPO INTERNATIONAL	3.046.642	3.579.150	117
ACRONI ITALIA	408.482	36.710	9
*** ACRONI DEUTSCHLAND	47.000	-	-
SIJ, D. D.	799.856	597.783	75
SERPA	542.688	476.496	88
ŽELEZARNA JESENICE	173	31	18
ŽIČNA CELJE	7	270	-
SKUPAJ OSTALE DRUŽBE	18.668.395	22.916.473	123
** SKUPAJ VSE DRUŽBE	80.732.752	69.128.794	86

* Proizvodnja je nižja zaradi zaključevanja naložbe v novo valjavsko ogrodje.

** nekonsolidiran podatek

*** Družba je z dnem 1. 1. 2013 v likvidaciji.

**** Družba je postala del skupine SIJ 28. 8. 2012.

Akcija Podarimo 40 €

Novim odjemalcem Petrolove Električke podarimo 40 € dobroimetja na Petrol klub plačilno kartico zvestobe. Dobroimetje lahko porabite za nakupe na Petrolovih bencinskih servisih, tudi za nakup goriva. Akcija velja za vse nove odjemalce Petrolove Električke in traja od 5. 2. 2013 do 31. 3. 2013 oziroma za prvih 1000 novih odjemalcev, imetnikov Petrol klub plačilne kartice ali tistih, ki bodo to kartico v času trajanja akcije pridobili.

Kaj morate storiti?

1. obiščite našo spletno stran www.petrol-energetika.si, izpolnite pogodbo o dobavi in aneks za akcijo ali
2. pokličite na 02 870 6191 ali pišite na elektrika.peravne@petrol.si in pripravili ter poslali vam bomo vso potrebno dokumentacijo.
3. Podpisano pogodbo in aneks vrnite na naš naslov:
Petrol Energetika d.o.o.,
Koroška cesta 14,
2390 Ravne na Koroškem

V kolikor še **niste imetnik** Petrol klub plačilne kartice zvestobe, vam bomo poslali še **pristopnico za pridobitev plačilne kartice**, ki jo izpolnjeno pošljite skupaj s pogodbo in aneksom.

Zakaj Petrol Energetika

Enostavna in brezplačna menjava dobavitelja
Konkurenčna cena elektrike

Preklopite na Petrol Energetiko

In si zagotovite zanesljivega dobavitelja električne in toplotne energije ter zemeljskega plina.

www.petrol-energetika.si

spoštovanje

zaupanje

odličnost

ustvarjalnost

srčnost

besedilo Miran Čevnik, produktni menedžer za odkovke, Metal Ravne
foto Arhiv Metala Ravne

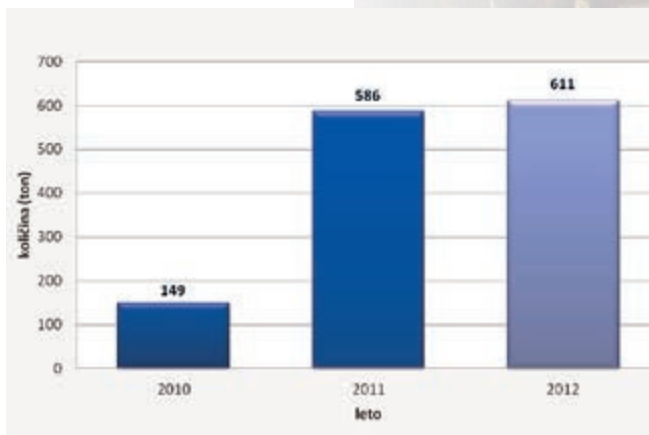

RAZVOJ PROJEKTA PRODAJE MEHANSKO OBDELANIH ODKOVKOV

Začetki projekta prodaje mehansko obdelanih odkovkov v Metalu Ravne segajo v leto 2009. Rezultati kažejo, da je bila odločitev o projektu pravilna.

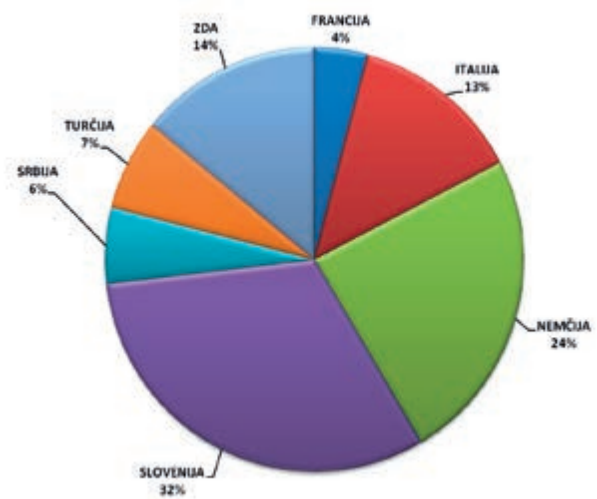
Osnovni namen projekta prodaje mehansko obdelanih odkovkov je bil ponuditi nove proizvode na jeklarski trg. To so izdelki, ki jih do začetka projekta nismo tržili in so visokocenovni, z večjo dodano vrednostjo. Z aktivnostmi na trgu in v proizvodnji Metala Ravne ter Serpe, s povezovanjem s Sistemsko tehniko in z oblikovanjem oddelka za prodajo teh proizvodov smo dosegli pozitivne učinke, ki jih kažejo grafi na naslednjih slikah.

▼ Slika 1. Pregled količine knjiženih mehansko obdelanih odkovkov v letih od 2010 do 2012

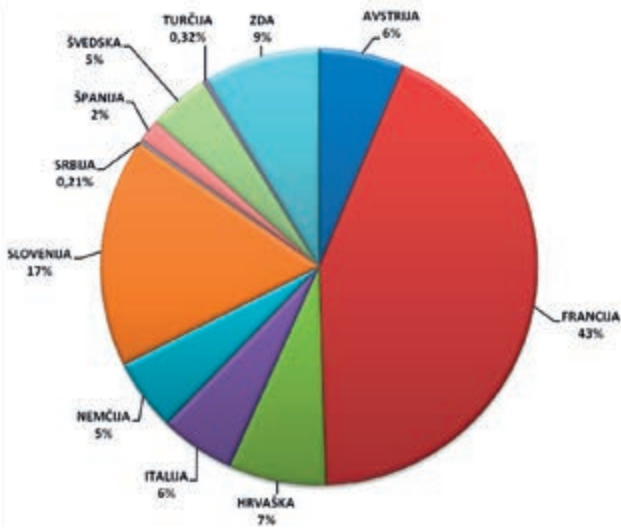
V letu 2011 smo v primerjavi z letom 2010 zaznali opazen porast količine knjiženih naročil. Tak trend smo pričakovali še naprej. Pričakovanja nam je porušil kupec iz Amerike, čigar naročila (302 toni) so leta 2011 obsegala 52 odstotkov celotne prodane količine, lani pa je njegov delež znašal le 3 odstotke oziroma 16 ton. Kljub velikemu upadu naročil tega kupca smo jih nadomestili z novimi kupci, predvsem v Nemčiji in Avstriji. Za leto 2013 smo si zadali povečan načrt prodaje, in sicer 900 ton.

▼ Slika 2. Prodaja po trgih v letu 2010

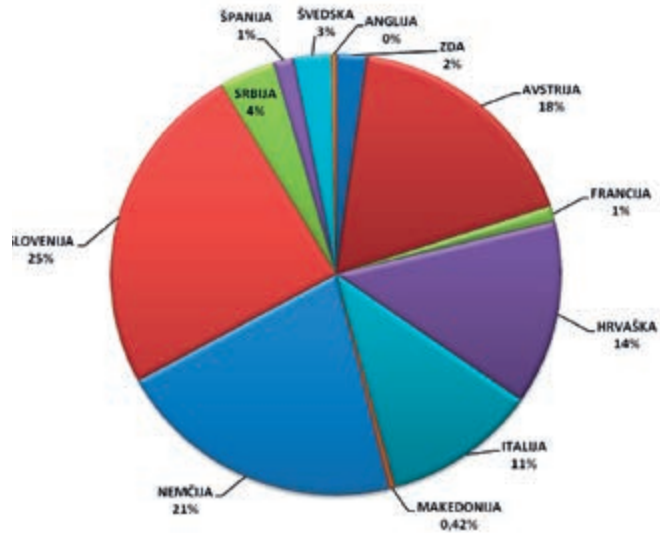
V prvem letu smo prodajali v sedmih različnih državah.

• Slika 3. Prodaja po trgih v letu 2011

V letu 2011 smo povečali prisotnost na 11 držav.

• Slika 4. Prodaja po trgih v letu 2012

V letu 2012 smo bili prisotni v 12 različnih državah. Ponekod so se spremenili deleži naročil.

• Orodje za šivne cevi

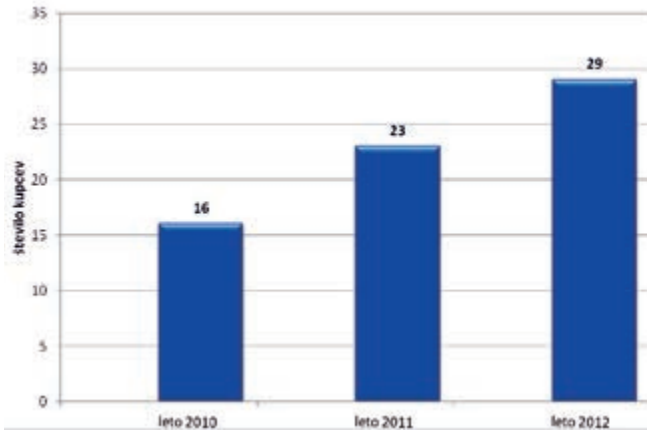

• Trni za valjanje obročev

• Orodje za stiskalnico

▼ Slika 5. Število kupcev mehansko obdelanih odkovkov v letih 2010 do 2012

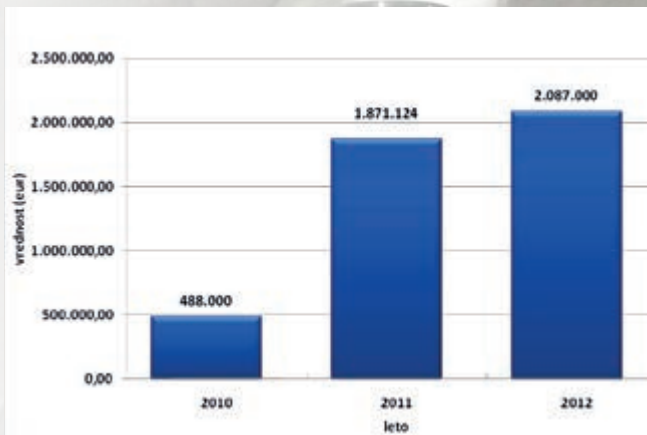
Iz leta v leto raste število kupcev mehansko obdelanih odkovkov. V letu 2012 jih je bilo 29.

ZAKLJUČEK

Glede na pozitivne trende različnih parametrov prodaje lahko zaključimo, da smo z našimi zastavljenimi aktivnostmi na pravi poti. Prepričan sem, da potencial na trgu obstaja in da ga je treba znati zgolj poiskati in izkoristiti. Za povečevanje teh trendov (količina prodaje, povečanje števila kupcev, povečevanje deleža zahtevnejših proizvodov itd.), pa bomo morali skozi projektni način dela določene stvari še izboljšati. To so:

- ▶ proizvodnja (načrtovanje teh izdelkov, izdelava točnih kalkulacij ...),
- ▶ MRR (povečati podporo pri novih naročilih, kvaliteta, osvajanjih ...),
- ▶ trženje (povečati podporo obstoječim kupcem, okrepiti oglaševanje in promocijo, povečati pritisk na potencialne kupce, delovati na sejnih, obiskovati potencialne nove končne kupce, pomoč in vključevanje agentov in predstavnikov Metala Ravne po svetu – povečati vse tržne aktivnosti v vseh smereh, izdelati dokončno obliko oddelka za trženje mehansko obdelanih odkovkov, nadaljevati projektni način dela pri odkovkih ...).

▼ Slika 6. Vrednost prodaje mehansko obdelanih odkovkov v letih od 2010 do 2012

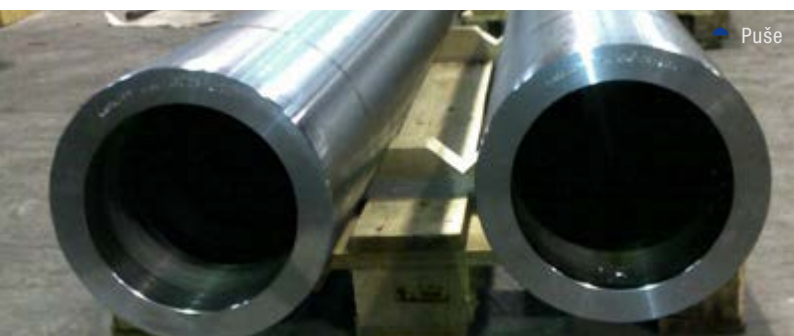
Vrednost prodaje mehansko obdelanih odkovkov iz leta v leto raste. Čeprav smo leta 2012 knjžili le 4,2 odstotka več naročil kot leta 2011, je vrednost prodaje narasla za 11,5 odstotka. Podatek kaže, da smo prodajali odkovke z višjo dodano vrednostjo (proizvodi bližje končnemu izdelku).

▶ Stabilizator za ladje

▶ Ohišje črpal

▶ Puše

LINIJE V OBRATU PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE PRIPRAVLJENE NA NOVE IZZIVE

Za december leta 2012 lahko rečemo, da je bil to mesec predelave obrata Predelava debele pločevine. S projekti, ki smo jih skrbno pripravljali skozi vse leto, smo linije v Predelavi debele pločevine preuredili tako, da lahko termično in mehansko obdelujemo plošče do širine 2500 mm.

Dela so se začela z rušenjem hladilne naprave linije Wellman. Rušitev je bila izvedena v treh dneh, dela so potekala 24 ur dnevno, izvedli pa so jih vzdrževalci Acronija. Po končanem rušenju so se takoj začela tudi gradbena dela. V sklopu ustavitve linije Wellman smo morali izvesti tudi vrsto obstranskih dodelav, ki nam bodo omogočale obdelavo plošč širin do 2500 mm.

Izvedena sta bila remonta na pečeh Wellman št. 1 in 2 ter na peči Bosio. V celoti je bil obnovljen hidravlični sistem na zakladalnem vozu. Temu je sledila predelava celotnih transportnih valjčnic za transport plošč širine 2500 mm. Izdelani so bili novi hladilni prekati za ohlajanje vzdolžnih nosilcev voza. Pri delu z vročimi ploščami so se do sedaj vzdolžni nosilci voza prekomerno pregrevali. Posledica tega je bilo zahajanje voza s smeri vožnje. Zato z vgradnjo zaprte hladilne naprave pričakujemo manjše pregrevanje vzdolžnih nosilcev, s tem pa manjše zaplete pri vožnji voza.

Velik poudarek pri obnovi smo namenili tudi prenovi elektro inštalacij, ta je potekala vzporedno s projektom postavitve nove hladilne naprave. V to predelavo je bilo vključeno naše vzdrževanje Predelave debele pločevine.

PREDELAVA REZALNE LINIJE SUNDWIG

Glavnino del so opravili delavci vzdrževanja oddelka Predelava debele pločevine, tako elektro kot strojne operacije. Čelne škarje in transport preizkušancev sta bila predelana na širino 2500 mm.

Predelava je potekala pod nadzorom podjetja Sundwig, vsa dela so bila izvedena v predpisanem roku. Sočasno pa so bile na liniji izvedene še dodatne manjše posodobitve in predelave s pomočjo izvajalcev podjetja Pro Tehno. Vse te spremembe nam bodo omogočile sodobno ter hitro rokovanje z napravo.

• Predelava čelnih škarij Sundwig

• Predelava peskalne linije Sundwig

V torek, 4. januarja 2013 smo po uspešnem zaključku remontnih in posodobitvenih del začeli izvajati prve reze. Nekaj neskladij se je kazalo s pozicioniranjem plošč pred čelnim rezom. Po odpravi napak smo na vzdrževanju predhodno pripravili zvarjeni plošči širine 2560 mm ter ju uspešno obrezali na širino 2500 mm. Z opravljenim delom smo bili zelo zadovoljni.

▲ Predelava sušilne linije Sundwig

▲ Predelava transportne linije Wellman

▲ Predelava valjčne peči Wellman-Drever

PESKARSKI STROJ S SUŠILNO NAPRAVO INTEGRIRAN V LINIJI SUNDWIG

Z ustavitvijo rezalne linije je bilo treba predelati tudi sušilno napravo pred peskalno linijo. Idejna predelava obeh agregatov izhaja iz oddelka vzdrževanja Predelave debele pločevine v sodelovanju s podjetjem Siapro, ki nam je predelavo tudi izdelala. Ob tem smo v sušilni komori razširili transportne valjčnice, razširili sušilno komoro, predelali kanale za pretok vročega zraka. V peskarskem stroju smo predelali vstopni in izstopni portal z valjčnicami, čistilnimi polži in krtačami, obenem pa tudi transportne valjčnice in dozirni sistem s silosom granulata.

Vsa dela so bila zaključena do 24. decembra 2012, vzorčno ploščo širine 2500 mm smo skozi linijo uspešno zapeljali še pred novim letom.

KOMORNA VALJČNA ŽARILNA PEČ DREVER-WELLMAN

Decembra smo predelali tudi obzidavo notranjosti peči. Vzrok za predelavo je bila termična obdelava debelih pločevin 2500 mm. Idejna zasnova je bila prav tako zasnovana na oddelku vzdrževanja Predelave debele pločevine. Projektna naloga je zahtevala predelavo obzidave. S tem je bil postavljen izziv izdelovalcem termo betonov in izolativnih materialov. Materiali morajo na račun tanjših sten v peči prenesti večje obremenitve. Zahtevano je bilo, da se po predelavi zunanje temperature v okolici valjčnic ne povečajo.

V drugi polovici decembra 2012 smo začeli demontažo 59 valjčnic v peči. Po demontaži je podjetje Vigo, ki je bilo nosilec dela, začelo izvajati rekonstrukcijo obzidave peči. V peč je bilo vgrajenih 33 novih valjčnic in 26 najbolje ohranjenih starih valjčnic. Med novimi je vgrajenih tudi devet testnih, ki bodo ob prvi ustavitvi pregledane, sledila bo ocena, katere so najbolj primerne za delo v teh pogojih.

Ob rekonstrukciji peči je bila izvedena še rekonstrukcija vstopne valjčne mize ter čistilnega sistema krtač. Ob predelavi obzidave se je pokazala možnost vgradnje dodatnih tipal oziroma senzorjev za prepoznavanje plošč v peči, ki pa je kljub vsemu pomenil kar kompleksen izziv za vgradnjo v sistem peči. V dogovoru z izvajalcem del smo našli najboljši način vgradnje, tako nam je uspelo v predgrevalni komori vgraditi eno, v ogrevalni coni pa kar dve novi tipali. S tem bomo dosegli boljši nadzor, kje se nahaja plošča v peči. Priklop in avtomatizacijo bo izvedel oddelk vzdrževanja Predelave debele pločevine.

Poleg opisanih predelav linij je bilo izvedenih še niz posodobitev in popravil na preostalih linijah v Predelavi debele pločevine. Zadovoljni smo, da nam je uspelo v zastavljenem roku izpeljati vsa ključna načrtovana dela. Obenem pa nas veseli dejstvo, da so bile vse naloge izvedene na visoki kakovostni ravni. Ob tej priložnosti se vsem vključenim v projekt posodobitve proizvodnega obrata Predelava debele pločevine iskreno zahvaljujem za požrtvovalno in predano delo. ●

besedilo Branko Polanc, direktor vzdrževanja, Acroni
foto Jani Novak, Acroni

PADEC TITANA

Letos je bila v obratu Vroča valjarna v Acroniju zaključena druga faza zelo pomembnega projekta, vgradnja novega valjavskega ogrodja za valjanje plošč debele pločevine Plate mill.

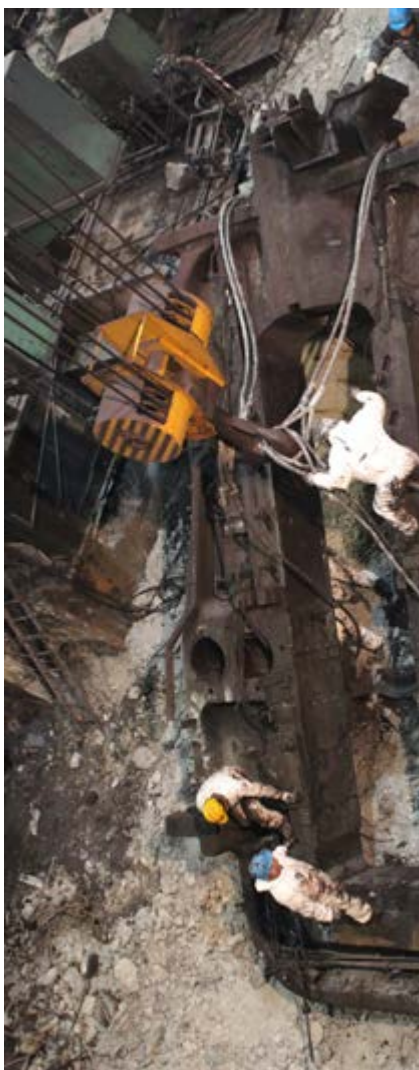
Predpogoj za njegovo montažo je bila seveda odstranitev starega bluminga.

Za Titana (nesmrtna stvar/bitje neverjetnih moči) oziroma naš stari bluming, ki je od leta 1964 prevaljal milijone ton jekla, je bila »usodna« noč s 3. na 4. december 2012.

Morda je usoda hotela, da sem ravno jaz, ki sem bil njegov predzadnji skrbnik po strojni plati šest let, bil tisti, ki sem po spletu okoliščin vodil to nočno izmeno.

Separator, ki je povezoval operativno in pogonsko okno ogrodja, smo najprej poizkusili odstraniti z mostnim žerjavom, ki ima 145 ton nosilnosti. Ker povezovalni separator ni popustil, smo ob zmerni preobremenitvi dvigala in ob pomoči bagra, ki je s kladivom za rušenje betona separator neprestano vibriral, le-tega sredi noči končno odstranili – zanimivo, da sam separator tehta samo 16 ton, a je skozi leta postal »skoraj eno« z okni ogrodja.

Odstranitev 126-tonskega operativnega okna je bila še bolj težavna in tvegana naloga. Šele ko smo okno pripeli na žerjav na pravi način, tako da smo dosegli, da so sile tekle čim bolj navpično na mostno dvigalo, ki smo ga zmerno preobremenili, se je okno ogrodja strelilo, z njega pa se je usulo nekaj prahu. Adijo, bluming! ●

▲ Odstranitev starega valjavskega ogrodja Bluming oziroma padeč Titana

besedilo Anamarija Kofol, razvojna inženirka, RCJ
foto Anamarija Kofol, RCJ

NAD ELEKTROPLOČEVINE Z NOVIMI MERILNIKI MAGNETNIH LASTNOSTI

Na Razvojnem centru Jesenice, v oddelku za materiale in tehnologijo, smo na področju elektropločevin dobili nov aparat MPG 200D (BROCKHAUS Measurements) za merjenje magnetnih lastnosti elektropločevin.

Za elektropločevine so pomembne magnetne lastnosti, ki jih merimo na vzorcih, poimenovanih ploščice Epstein. Dimenzije so določene po EN 10106 (paket Epstein je sestavljen iz določenega števila ploščic, ki so iz traku rezane v vzdolžni in prečni smeri). Velikosti vzorcev Epstein: dolžina 280–310 mm ($\pm 0,5$ mm) in širina 30 mm ($\pm 0,2$ mm).

Vsakemu kolobarju, ki ga v Hladni valjarni izdelamo, vzamemo paket Epstein in mu izmerimo elektromagnetne lastnosti, ki so določene po EN 10106.

Nova naprava poleg osnovnih meritev omogoča tudi različne druge meritve, saj MPG200D meri, izračuna, določi, predstavi in dokumentira nekatere magnetne parametre. To so:

- ▶ izgube (W/kg)
- ▶ maksimalna in efektivna polarizacija (T)
- ▶ maksimalna in efektivna poljska jakost (A/m)
- ▶ remanenca (T)
- ▶ koercitivna poljska jakost (A/m)
- ▶ amplitude permeabilnosti AC in DC
- ▶ histerezne krivulje AC/DC

SISTEM ZAJEMANJA MERITEV JE POPOLNOMA DIGITALIZIRAN. (SLIKA 1)

Na voljo imamo štiri jarme (v jarem zložimo vzorce Epstein), v katerih lahko merimo lastnosti pri različnih frekvencah in poljski jakosti:

Jarem	Merilna frekvenca	Poljska jakost*	Polarizacija**
700-kratno navitje (2 jarma)	DC in AC 3 Hz–150 Hz	1 A/m– 30.000 A/m	0,001 T–2 T
100-kratno navitje	AC 150 H– 2 kHz	1 A/m– 4.500 A/m	0,001 T–2 T
28-kratno navitje	AC 2 kHz– 20 kHz		0,001 T–2 T

* odvisno od nastavitvev

** odvisno od kakovosti jekla

Meritve so v skladu s standardom IEC 404-2.

NAPRAVA ZA MERJENJE KOERCITIVNOSTI V MAJHNIH POSAMEZNIH VZORCIH (SLIKA 2)

Vzorci, ki jih lahko merimo v tej napravi, so velikosti maksimalno 320 mm × 30 mm.

Merimo koercitivnost poljske jakosti po standardu IEC 60-404-7. Napravo bomo uporabljali tudi za meritve permeabilnosti nemagnetnih jekel, ki jo določa standard ASTM 342/A 342M (metoda 2).

Dolžina merilnika je 500 mm; presek je 200 mm.

	Območje polja koercitivnosti Hc	Poljska jakost	Polarizacija*
Solenoid	0,1 kA/m–10 kA/m	1 A/m–50.000 A/m	0,001 T–2,2 T (B = 2,5 T)

* odvisno od nastavitvev

MERILNIK GOSTOTE MATERIALA (SLIKA 3)

Meritve gostote na vzorcu elektropločevine potekajo na podlagi meritev upornosti vzorca ter preračuna po IEC 60404-13 (metoda A). Vzorci za meritev so velikosti 30 mm × 280–330 mm.

Vzorca se dotaknejo štirje kontakti: dva bakrena kontakta na začetku in na koncu vzorca in dva svedra, ki vzpostavita električni stik. Ko je povezava vzpostavljena, steče skozi kontakte tok med 1 A in 5 A, ki je odvisen od materiala.

Z novim merilnikom gostote bomo lahko dobili vrednosti za gostoto elektropločevin, ki smo jo prej lahko le izračunali na podlagi vsebnosti Al in Si v jeklu.

C 510 – točkovni merilnik elektromagnetnih lastnosti (Slika 4)

S točkovnim merilnikom elektromagnetnih lastnosti merimo lastnosti v posamezni točki vzorca. Velikosti vzorcev: maksimalna 30 mm × 25 mm × 1 mm, minimalna 8 mm × 3 mm × 0,2 mm. Ker lahko merimo zelo majhne vzorce, je naprava primerna za meritve elektromagnetnih lastnosti izsekanih lamel (ki jih iz trakov pločevine izsekujejo kupci elektropločevin), za testiranje posledic rezanja pločevine, meritve na vzorcih

kolobarja, na katerih do sedaj nismo imeli možnosti meritev (sredina kolobarja), oziroma meritve na robni reni ...

	Merilna frekvenca*	Poljska jakost*	Polarizacija*
C 510	12 Hz–100 Hz	100 A/m–10.000 A/m	0,1 T–2 T**
* odvisno od nastavitvev			
** odvisno od kakovosti jekla			

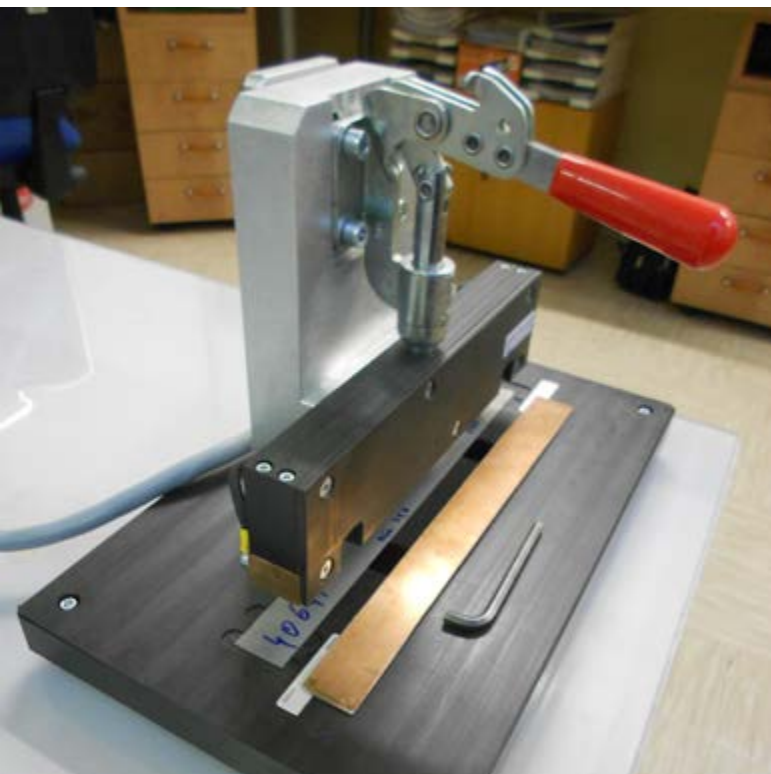
Nova naprava MPG 200D, merilnik gostote, C510 (točkovni merilnik) in merilnik koercitivnosti nam bodo omogočali večji pregled in še boljše spremljanje in razvoj proizvodnje elektro-pločevin. ●

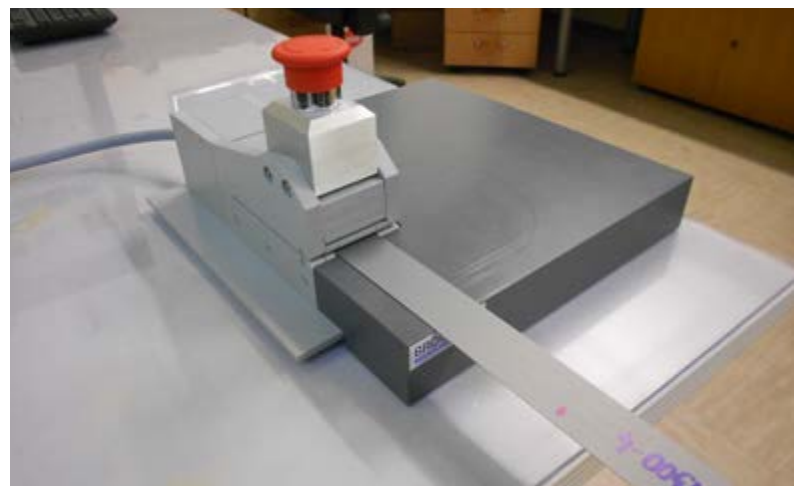
Merilnik MPG 200 D

Merilnik koercitivnosti

Merilnik gostote

Točkovni merilnik

besedilo Nataša Karo, menedžerka sistema stalnih izboljšav, Acroni
vir www.gzs.si

RAZPIS ZA INOVACIJE GZS, OBMOČNE ZBORNICE ZA GORENJSKO

Gospodarska zbornica Slovenije, območna zbornica za Gorenjsko, nadaljuje projekt podelitve priznanj in diplom inovacijam v regiji. Cilj projekta je uveljavljanje inovacijske dejavnosti kot gibal trajnostnega razvoja gospodarstva in pospeševanja podjetništva.

S tem namenom so objavili

RAZPIS ZA ZBIranJE PRIJAV ZA PODELITEV PRIZNANJ IN DIPLOM INOVACIJAM V GORENJSKI REGIJI ZA LETO 2012

Vabimo vse zaposlene, ki so v preteklem letu sodelovali pri projektih, ki lahko pomenijo novost ali inovacijo, da se obrnejo na Natašo Karo za več informacij. Rok za prijavo inovacijskih projektov je 3. april 2013.

PRESEK IZBOLJŠAV, ISKRIC IN IDEJ V LETU 2012

Inovativnost in izboljšave so gonilo družbe in njenega razvoja. Le inovativnost podjetju omogoča, da preživi na visoko konkurenčnem trgu produktov in storitev. Inovativnost ustvarja nove izdelke, nove storitve in izvirne rešitve problemov in zahteva odmik od ustaljenega načina dela in preizkušenih vzorcev reševanja težav. Takšnega odnosa do ustvarjalnosti ni mogoče predpisati, ampak je mogoč le, če ga vodilni živijo in s svojim zgledom dnevno udeležujejo.

2012	Ideje	Iskrice	Izboljšave	Skupaj vseh prijav
Odobrene prijave	44	239	31	314
Zavrjene prijave	4	2	3	9
Prijave v postopku	11	46	31	88
Skupaj	59	287	65	411

Inovacijsko dejavnost sestavljajo trije stebri: razvoj, investicije in stalne izboljšave. V Acroniju imamo vzpostavljen sistem menedžmenta idej, ki je podlaga za inovativno okolje. Pomembno je, da se vsi zavedamo, da je to splošno sprejet način razmišljanja, ki pripomore k večji tržni stabilnosti in moči podjetja. Preko sistema menedžmenta idej lahko vsak zaposleni prijavi vse ideje, ki mu rojijo po glavi, in vse izboljšave, ki jih uresniči in s tem olajša delo sebi in sodelavcem.

Lani smo prek sistema menedžmenta idej evidentirali 411 inovacijskih prijav. Do zdaj je bilo potrjenih 314 prijav, zavrnjenih pa devet, medtem ko za 88 prijav še čakamo odobritev. Naj poudarimo, da hitro reševanje prijavljenih inovacijskih dosežkov zaposlene spodbuja k prijavljanju izboljšav in idej, medtem ko daljša obravnava prijave inovacijsko dejavnost zavira. V Acroniju spodbujamo inovativnost vseh zaposlenih, saj prav zaposleni vedo, kaj v njihovem oddelku/delovni skupini ne teče optimalno, tako da lahko prispevajo svoje ideje natančno tam, kjer so najbolj koristne. Ustvarjalni potencial, ki je skrit v posameznikih in skupinah, ki delajo skupaj, je ogromen! Inovativni pristopi pa so glavna značilnosti sodobnih in v dolgoročnost naravnanih podjetij.

Doseženi rezultati na področju izboljšav, iskric in idej so spodbudni, zato vas še naprej vabimo k prijavljanju. ●

USTVARJALNOST IN UČINKOVITOST – DUŠI PROJEKTNEGA PRISTOPA

Narava poslovanja podjetja je, da dosega zastavljene cilje. Saj to ni bistveno drugače kot pri nas osebno. Uspešni ljudje niso slučajno uspešni. Niti niso uspešni zgolj zato, ker so pripravljeni garati za doseganje svojega uspeha. Vsa umetnost je v odkrivanju priložnosti in izkoriščanju potencialov, ki ga te priložnosti nosijo. Gre za kombinacijo ustvarjalnosti in učinkovitosti, če pod učinkovitostjo razumemo doseganje ciljev z minimalnimi sredstvi. Pod minimalno pa ne razumemo trenutnega vidika porabe časa, denarja in osebnega angažiranja, temveč pomeni delovanje brez odvečnih naporov in nepotrebnih stranpoti. Najlepše se to vidi pri umetniku, ki z navdihom odigra svojo melodijo, koliko truda je moral vložiti, da je njegovo izvajanje vrhunsko sproščeno in lahkotno.

Kaj ima to skupnega z našim naslovom? Na prvi pogled malo. Pa vendar bom skušal pokazati, da je orodje, ki ga imenujemo projektni pristop, nastalo prav iz potrebe po združitvi ustvarjalnosti in učinkovitosti, katere cilj je iz odkritega problema (beri priložnosti) izvleči maksimalne učinke. Učinke, ki jih merimo skozi ekonomski, sociološki ali psihološki vidik. Pravimo, da imajo neposredne ali posredne učinke.

Vsak projekt ima svoj življenjski cikel, ki zahteva v različnih obdobjih tudi različno razmerje med ustvarjalnostjo in učinkovitostjo. Dejansko je uspeh projekta odvisen od pravnega razmerja med tema dvema kvalitetama, ki bi jima lahko dodali še vztrajnost in sposobnost sodelovanja.

Projekt se rodi s potrebo po reševanju kakšne težave ali doseganju poslovnega cilja. V tej začetni fazi je poudarek na komponenti ustvarjalnosti. Definirati je treba namen, kar po-

meni, da se moramo s predmetom projekta čim bolj seznaniti in ga raziskati. Običajno pravimo tej fazi projekta »projektna naloga«, katere namen je problematiko opredeliti za potrebe nadaljnega reševanja. Normalno je, da je v tej fazi vloga vodstva podjetja zelo pomembna. Saj je za uspešno podjetje treba definirati ključne usmeritve in skozi kazalnike poslovanja pravočasno zaznavati odstopanja. Vodstvo podjetja dobi s projektnim pristopom močno orodje za učinkovito koriščenje resursov, ki jih nikoli ni v neomejenem obsegu. Mednje prištevamo kadrovske, materialne in časovne resurse.

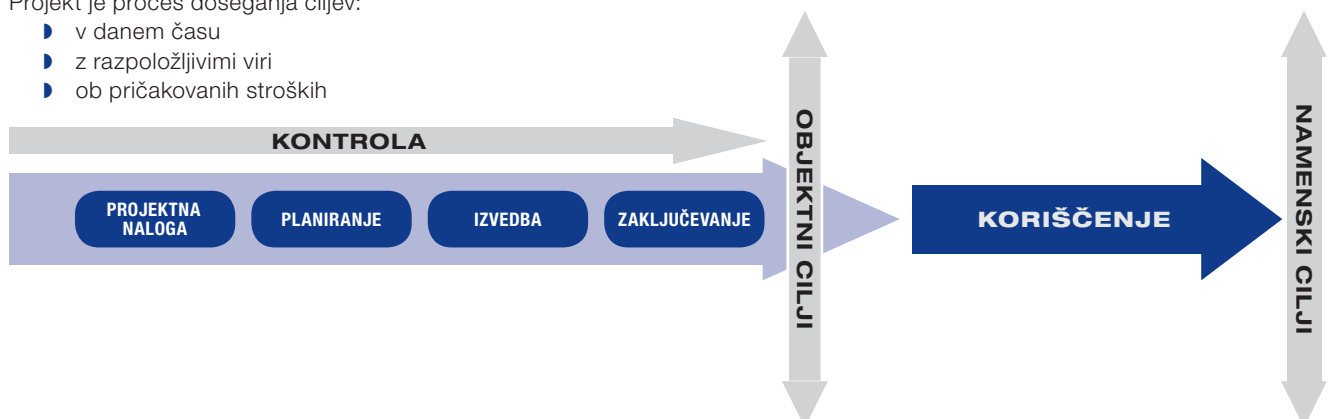
Projektna naloga je definirana, ko je opredeljen namen projekta, ko vemo, kdo bo ta projekt vodil, s kakšnimi sredstvi (sem spada tudi časovna omejitev) bo lahko razpolagal in kakšne učinke si lahko od uspešno izvedenega projekta obetamo.

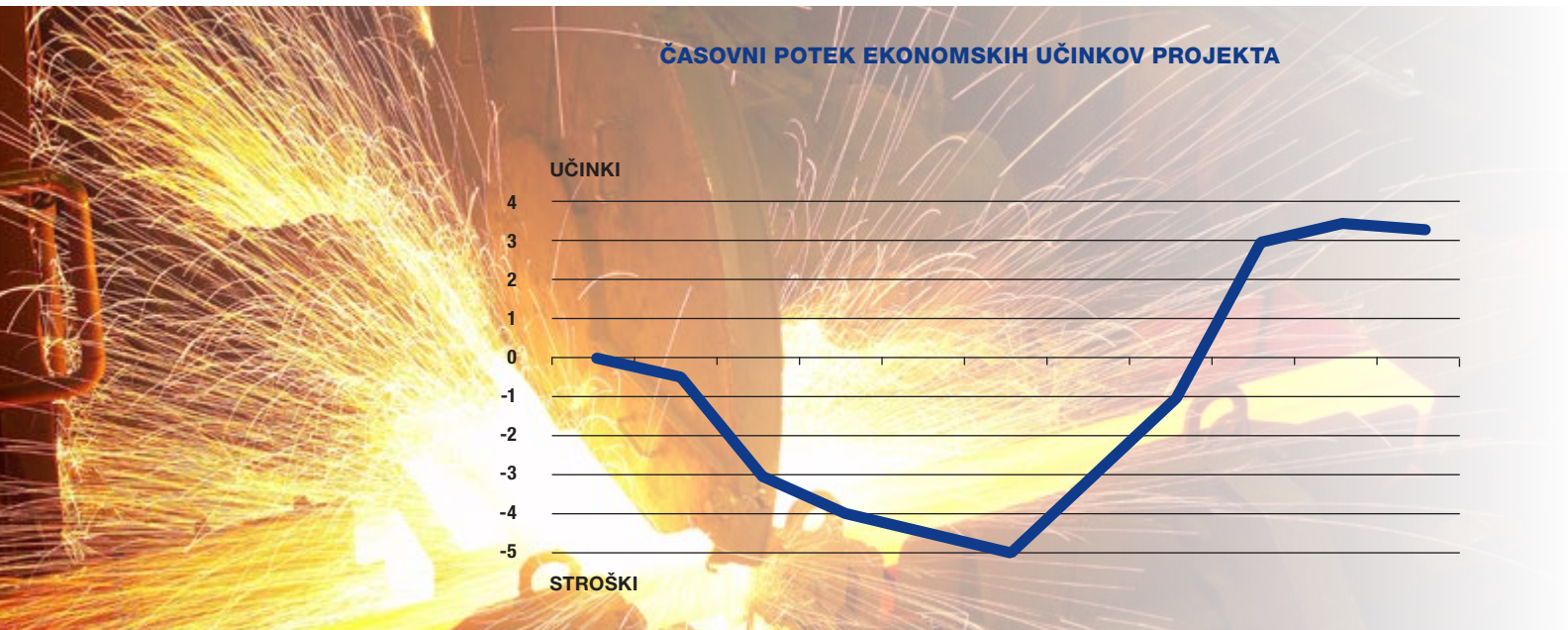
CELOVITO OBVLADOVANJE PROJEKTOV V METALU RAVNE (COPM)

DEFINICIJA PROJEKTA

Projekt je proces doseganja ciljev:

- ▶ v danem času
- ▶ z razpoložljivimi viri
- ▶ ob pričakovanih stroških

Sledi faza načrtovanja. Vodja projekta bo na podlagi preučitve projektne naloge in poglobljenega razumevanja problematike ugotovil, s kakšnim timom bo lahko nalogo rešil. Idealno bi bilo, da lahko potem skupaj s timom izdelata podroben načrt aktivnosti in opredeli dejanske stroške projekta, ki niso nujno enaki postavki iz projektne naloge. Bistvo te faze projekta je, da skušamo izdelati čim bolj podroben načrt, s katerim bomo dosegli cilj. Projektni pristop uvaja prakso ustreznih korakov, ki zagotavljajo, da bo načrt čim bolj realna odslikava realnega dogajanja pri izvajanju projekta. Ta faza projekta vsebuje 10 do 20 odstotkov celotnega časa izvajanja projekta.

Po pravih projektne menedžmenta sledita obravnava in odobritev projekta. S potrditvijo projekta naj bi vodja projekta dobil vse kompetence za izvajanje plana.

Sledi faza izvajanja, ko vedno bolj prevladuje učinkovitost, ustvarjalnost pa se mora nekoliko umakniti. V tej fazi nam načrt pomaga pravilno delegiranje zadolžitve. Plan je zemljevid, boljši je, lažje nam bo pri iskanju poti do zelenega cilja. Zato je dobro, da si v načrtu opredelimo kontrolne točke, kjer preverimo, ali smo še na pravi poti, ob pravem času in s predvidenimi stroški. Naročnik projekta (običajno vodstvo) naredi največ za uspešnost projekta, če zahteva redna poročanja o vsebinskem izvajanju projekta. V vodenje projekta pa posega le izjemoma, če se pojavijo dodatna dejstva ali pa vodja projekta želi dodatno podporo oziroma so prevelika odstopanja od zastavljenega plana.

Za uspešno obvladovanje projekta je dobro cilje projekta ločiti:

- ▶ Objektne cilje podajajo predvsem, kaj moramo v projektu narediti.
  - ▶ Namenski cilje podajajo, kaj bomo s projektom dosegli.
- Objektne cilje nam pomagajo pri izdelavi projektnega načrta. Namenski cilje pa omogočajo merjenje uspešnosti projekta. V grobem so z objektnimi cilji povezani stroški, z namenski cilji pa učinki.

V fazi izvedbe projekta je v ospredju doseganje objektne cilje. Ko smo dosegli v planu zastavljene objektne cilje, sledi faza koriščenja. Za uspešno izvedbo te faze je dobro, da si med objektne cilje postavimo tudi vzpostavitev sistema spremljanja doseganja namenskega cilja.

Sledi faza overjanja projekta, ko vodja projekta pregleda celoten potek projekta in ga primerja z načrtom. V tej fazi izdelata zaključno poročilo, ki ga nato naročnik projekta validira. Z validacijo projekta naročnik oceni uspešnost projekta in poda razrešnico vodji projekta in tima.

Zgoraj opisan življenjski cikel projekta je seveda idealiziran potek, ki se v praksi bolj ali manj zapleta. Vendar je poznavanje tega osnovnega poteka procesa pomembno iz vidika izboljševanja projektne prakse.

V tem članku sem skušal predstaviti bistvo orodja, imenovanega projektne pristop. Verjetno sem ostal zgolj pri poskusih. Lahko pa zatrdim, da me moje več kot desetletno delo z uporabo sistemkega projektne pristopa utrjuje v prepričanju, da je to pravo orodje za doseganje poslovnih ciljev. Vizija projektne pristopa v Metalu Ravne je, da za doseganje ključnih namenskih ciljev uporabimo projektne pristop, in to smo za leto 2013 tudi naredili. ●

besedilo Marko Ažman, vodja proizvodnje Kovačnice, Metal Ravne
foto Andrej Koležnik, namestnik vodje kontrole Kovačnice, Metal Ravne

UVEDBA TPM (TOTAL PRODUCTIVE MAINTENANCE) V KOVAČNICI METALA RAVNE

V proizvodnji Kovačnice Metala Ravne uvajamo zahtevno metodo povečanja obratovalnega časa glavnih kovaških agregatov, kar dolgoročno zahteva natančno koordinacijo operaterjev strojev in vzdrževalcev. Najprej bomo uvedli pilotni projekt v Avtomatski kovačnici z osrednjim kovaškim strojem in nato izkušnje prenesli še v Kovačnico težkih odkovkov in Težko kovačnico.

Glavni namen uvedbe TPM (celovito produktivno vzdrževanje) je preprečevanje napak, nesreč in zastojev s proaktivnim in natančnim vzdrževanjem glavnih kovaških agregatov Kovačnice Metala Ravne. Najpomembnejša prednost organizirane proizvodnje po metodi TPM je povečati proizvodno učinkovitost. To med drugim pomeni večjo količino dobrih izdelkov, manj zastojev, preventivno vzdrževanje glavnih agregatov za znižanje nenačrtovanih zastojev, boljše načrtovanje proizvodnje, manjše izgube, dobro timsko delo in boljše vodenje stanja rezervnih delov agregatov. TPM omogoča dolgotrajni razvoj na področju vzdrževalnih sistemov, učinkovitejše sodelovanje s proizvajalci strojne opreme, sistematičen pristop pri izvajanju strojnih analiz glavnih kovaških agregatov in boljše pogoje za približevanje k vitki proizvodnji.

V okviru krovnega projekta TPM smo se najprej osredotočili na pilotni projekt TPM v Avtomatski kovačnici. Po uspešni uvedbi prvih korakov TPM se bomo vzporedno lotili projekta v Kovačnici težkih odkovkov in nato še v Težki kovačnici, ki bo sicer največji dosežek v okviru omenjenega projekta.

Za doseg skupne učinkovitost proizvodnje moramo usvojiti pet osnovnih korakov (kampanja 5S) TPM v proizvodnji, in sicer:

1S – pri delu bomo jasno razlikovali

Del TPM-ekipe Avtomatske kovačnice – od leve proti desni: Anton Mikša, Franjo Repas, Đorđe Mihajlovič, Aleš Šuler, Matjaž Polaner, Marko Pešič, Marko Ažman, Martin Saberčnik in Davorin Šeruga

med potrebnimi in nepotrebnimi stvarmi in brezkompromisno odstranili vse nepotrebno;

2S – potrebne stvari bomo uredili in označili tako, da bodo priročne, brez iskanja dosegljive in jih bo lahko vsakdo uporabljal;

3S – odpravili bomo vsakršno degradacijo in stvari vzdrževali v brezhibnem stanju;

4S – jasno in glasno bomo objavili pogoje, ki jih vzdržujemo s prvimi 3S;

5S – proizvodnjo in delavnice bomo vzdrževali pregledne, urejene in čiste – takšen način dela bo postal stalna praksa.

Naša pot do uvedbe TPM bo vseskozi podprta s sodelovanjem s priznanim strokovnjakom M. Kutinom in bo zahtevala trdo delo in mnogo odrekovanja, a smo trdno prepričani, da bomo dokazali, da je s skupnimi močmi vsak cilj lažje dosegljiv. Torej bosta v proizvodnji Kovačnice Metala Ravne potrebni res izjemna požrtvovalnost in zavzetost operaterjev stroja in vzdrževalcev za doseg zastavljenega cilja, kar pa ne bo konec, temveč bo šele začetek zahtevne poti vzdrževanja visokega nivoja organizacije. ●

besedilo Gabor Sekereš, raziskovalni inženir, Metal Ravne

foto Franc Ravnik, Fakulteta za strojništvo, Ljubljana

11. SLOVENSKA KONFERENCA UPORABA SODOBNIH NEPORUŠITVENIH METOD V TEHNIKI

Sredi februarja je bila v Ljubljani konferenca o neporušitvenih preiskavah, ki sta jo organizirala Slovensko društvo za neporušitvene preiskave in Fakulteta za strojništvo Univerze v Ljubljani.

• Mitja Šipek predstavlja metode uporabe ultrazvoka, ki so reševale življenja.

Na konferenci je bilo predstavljenih 17 prispevkov o uporabi neporušitvenih metod v tehniki. Konferenca je bila mednarodnega značaja, saj sta na njej sodelovala tudi predavatelja iz tujine: Pavel Mazal iz Češke in Eric Barth iz Nemčije. Zelo veliko raziskav je bilo narejenih o uporabi akustične emisije. Ta metoda je vse bolj zastopana v preiskavah tlačnih posod, spremljanja varjenja MIG/MAG, ocene pojava zvočne emisije med kaljenjem jekla kot tudi pri razrezu jeklenih pločevin. Kot zanimivost je treba omeniti neporušitveno preiskavo kompozitnih materialov, ki so prisotni v letalski industriji. Nedvomno se bodo metode kontrole v prihodnosti usmerjale v ta segment.

Koroške "barve" sta zastopala Mitja Šipek, ki je dolga leta vodil kontrolo kakovosti v nekdanji Železarni Ravne in je

• Gabor Sekereš pri predstavljanju avtomatske ultrazvočne kontrolne linije

ultrazvočni neporušitveni defektoskopiji posvetil vse svoje življenje, ter Gabor Sekereš iz Metala Ravne. Gospod Šipek je predstavil uporabo ultrazvoka pri reševanju življenj. V svoji bogati karieri se je srečeval s problemi, ki so zahtevali posebno uporabo ultrazvoka za odkrivanje proizvodnih ali obratovalnih napak v materialu, kot so pregled železniških osi, kontrola rotorja turbine za bojna letala na skrite razpoke in odkrivanje neprevarjenih korenov pri zvarih tipa X ali T, pri katerih je indikacija usmerjena pravokotno na površino. Gabor Sekereš pa je predstavil avtomatsko ultrazvočno kontrolno linijo z uporabo tehnike Phased array, ki velja za novost v slovenskem prostoru. •

© Uroš Grabner / [ob]likovalnica idej in TAZ 9&DUP | oglaševalska agencija

IME, VREDNO ZAUPANJA

besedilo Erika Vidic, svetovalka za nevarne snovi, Acroni
foto Arhiv Acronija

V ACRONIJU SE ZAVEDAMO POMENA DOBRE KOMUNIKACIJE O OKOLJEVARSTVU

»Spoštujte in cenite okolje, v katerem delujete. Slednje vam bo to vračalo in sinergijsko boste delovali mnoga leta.« Dandanes že skoraj vsako uspešno in sodobno podjetje deluje v skladu z ekološko ozaveščenostjo. Tudi ta je namreč ogledalo podjetja in je eden izmed kriterijev za kakovost poslovanja. In v takšnih podjetjih je ločevanje odpadkov in varčevanje z energijo in neobnovljivimi naravnimi viri že samoumevno.

**Jeklena
volja
ACRONI**

- Čistilna naprava Bluming Štekel. V Acroniju bomo odslej zaposlene in javnost bolj aktivno ozaveščali o vseh okoljskih pridobitvah. Za začetek bomo predstavili obstoječe čistilne naprave.

Žgoči problemi ekološke krize, ki so se danes nakopičili v svetu, nam gotovo dajo misliti in nas izzivajo, da spremenimo svoj odnos do narave. Vedno bolj jasno je namreč spoznanje, da z naravo ne smemo ravnati po meri svojih zmožnosti in trenutnega razpoloženja; da je od vsakogar izmed nas odvisno,

kako zelena bo naša prihodnost in prihodnost naših potomcev.

Tudi podjetje Acroni si prizadeva postati visoko ekološko ozaveščeno podjetje, zato je ena njegovih glavnih prioritet ozaveščanje zaposlenih o ekologiji in varovanju okolja. Odgovorno ravnanje do okolja se namreč vedno kaže od znotraj navzven,

• Nova črpalnica

• Odpraševalna naprava Jeklarne

• Regeneracija - nevtralizacija

zato je pomembno, da se v prvi vrsti vsi zaposleni zavedamo pomembnosti strateške vloge okoljevarstva, če hočemo doseči zadane cilje. V Acroniju smo na to temo nedavno izvedli anketo, ki je pokazala, kakšno je stanje v povezavi z okoljsko ozaveščenostjo med zaposlenimi. Analiza ankete nas je postavila pred določene izzive, ki jih moramo popraviti. Med njimi so:

- ▶ izboljšanje obveščenosti zaposlenih o aktivnostih in naložbah, s katerimi Acroni zmanjšuje vplive na okolje, izboljšanje poznavanja postopkov proizvodnje in čistilnih naprav (kot je npr. predelava žindre, čistilna naprava Bluming Štekel, odpraševalna naprava, nevtralizacija, retardacija ...) med lokalno skupnostjo, okoljevarstvenimi organizacijami, kraji in širšo slovensko javnostjo;
- ▶ večja proaktivnost pri komuniciranju okoljskih vrednot, prizadevanj in stališč podjetja;
- ▶ bolj redno in natančno ozaveščanje zaposlenih in javnosti o rezultatih analiz o vplivih na okolje s strani Acronija;
- ▶ ozaveščanje zaposlenih o pomenu naložb v okolje in pozitivnem vplivu ekoloških aktivnosti na okolje;
- ▶ ponotranjenje z okoljevarstvom povezanih vrednot in skrb za odgovorno ravnanje z okoljem med zaposlenimi.

Navedeni izzivi zahtevajo strateško vodeno komunikacijsko upravljanje v interni in eksternih javnostih. To bomo poskušali dosežati z ekološko usmerjeno kampanjo, ki bo v prvi fazi usmerjena v doseganje ciljev znotraj podjetja, nato pa jo bomo postopoma prenesli tudi na lokalno skupnost. V okviru kampanje bomo s konkretnimi aktivnostmi poskušali spremeniti trenutno stanje, rezultate našega uspeha pa bomo ponovno izmerili čez eno leto. V tem času bomo:

- ▶ Krepili prepoznavnost strateške vloge okoljevarstva med zaposlenimi v Acroniju z rednim obveščanjem v internem glasilu Acroni 24, na oglasnih deskah, rednih komunikacijskih kolegijih in preko vodij posameznih enot.
- ▶ Vplivali na ravnanje vseh zaposlenih v povezavi z odpadki. V ta namen smo se v prvi fazi odločili za odstranitev vseh košev iz pisarn in proizvodnih enot in namestitev ekoloških otokov povsod v podjetju. Z ozaveščanjem zaposlenih se bomo tudi trudili, da bodo vsi zaposleni znali odpadke pravilno ločevati. S tem namenom bomo izdelali tudi priročno abecedno kazalo ločevanja odpadkov.
- ▶ Izvajali aktivnosti v sodelovanju z zaposlenimi in lokalno skupnostjo. Tako bomo že spomladi organizirali čistilno akcijo, v okviru katere bomo s skupnimi močmi očistili podjetje in našo okolico.
- ▶ Dosegali boljše prepoznavnost Acronija kot podjetja, ki je okoljevarstveno ozaveščeno in namenja veliko sredstev za okoljevarstvo. V ta namen bomo organizirali ekskurzije in predavanja o varstvu okolja in ogled čistilnih naprav za šole v našem lokalnem okolju.
- ▶ Izboljšali kanale obveščanja interne in eksternih javnosti. Med drugim načrtujemo tudi nadgradnjo Acronijeve spletne strani in intraneta z vsebinami, povezanimi z okoljevarstvom.

Želimo si, da bi Acroni postal uspešno in napredno podjetje tudi v segmentu okoljevarstva in ekologije. Ne bo lahko in rezultati zagotovo ne bodo vidni čez noč. A na dolgi rok in korak za korakom nam bo zagotovo uspelo doseči spremembe tako v organizaciji podjetja kot v mišljenju vsakega zaposlenega v Acroniju. ●

besedilo

Bernarda Breznik, Vodenje kakovosti, Metal Ravne
Rahela Rodošek Strahovnik, ekologinja, Metal Ravne

foto

Bojan Uršej, mag. Silva Sirk, Rahela Rodošek Strahovnik, Metal Ravne

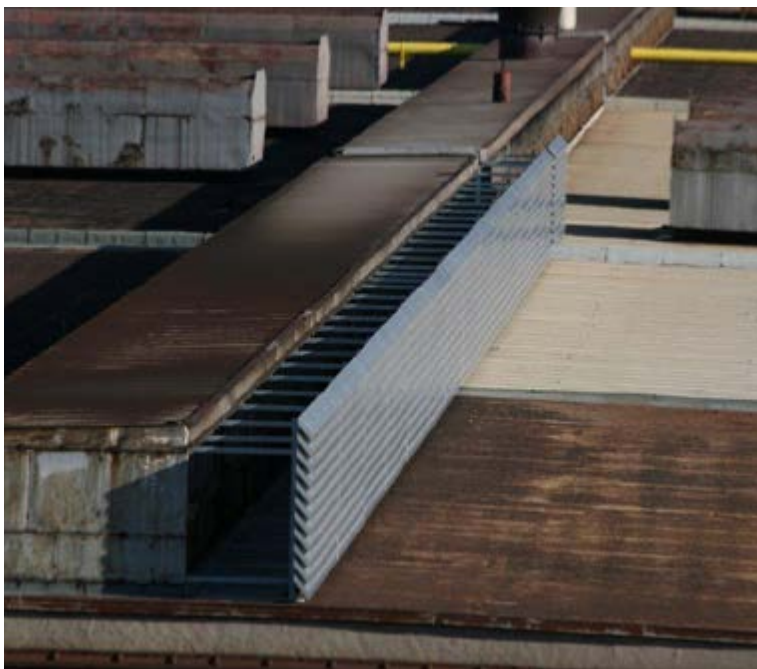

IZVEDENI PROJEKTI VZD IN EKOLOGIJE V LETU 2012

Vsako leto za področje varnosti in zdravja pri delu ter ekologije načrtujemo določena izboljšanja delovnih mest v smislu varnosti pri delu ter varovanja okolja. V obratih pripravijo predloge izboljšav, ki jih med letom nato uresničimo. Pri tem so zajeta tako manjša vlaganja, ki pripomorejo k lažjemu in boljšemu delu, kakor tudi večje naložbe. Njihova realizacija pa pomeni za podjetje velike izboljšave in prihranke. Tako je bilo tudi v letu 2012.

Lani smo za izboljšanje delovnega in širšega zunanjega okolja izvedli več izboljšav in naložb.

V Jeklarni smo namestili odpraševalno napravo za zajemanje emisij dimnih plinov pri litju v velike kokile, rezanju na pripravi vložka in rezanju ponovc, s čimer smo zmanjšali razpršene emisije tako v delovnem kot zunanjem okolju. Pri vakuumski ponovčni peči smo v času rednega letnega vzdrževanja opravili obnovitvena dela, s katerimi smo povečali učinkovitost odsesavanja in smo s tem zagotovili učinkovito zajemanje odpadnih plinov pri obratovanju. Uredili smo odvoz tekoče žlindre, s čimer smo preprečili dodatne

▲ Protihrupna stena na strehi Valjarne

▲ Protihrupna zaščita hladilnega stolpa v Kovačnici

emisije v Jeklarni. V sklopu investicije v novi EPŽ pa smo postavili novo odpraševalno napravo za zajemanje fluoridnih plinov.

Za zmanjšanje hrupa v okolje smo izdelali protihrupne zaščitne ograde na prekomernih virih hrupa. Za zmanjšanje onesnaženosti odpadnih voda smo sanirali centralni mazalni sistem v Valjarni.

Za varnejše delo na višini je bilo nabavljenih več premičnih podestov, izdelali smo varnostne ograje ter izvedli montažo zaščitnega sistema na žerjavnih progah. V Kovačnici imamo sedaj urejeno odsesavanje varilnih plinov v orodjarni, prestavili pa smo tudi odpraševalno napravo iz Jeklarne za čiščenje dimnih plinov, ki nastanejo pri brušenju odkovkov, ter s tem izboljšali delovno okolje. V Valjarni smo sanirali poškodovana tla ter namestili varne, gumijaste pohodne podeste, saj je kar nekaj poškodb nastalo zaradi poškodovanih tal, sanacija le-teh pa pomembno pripomore k izboljšanju varnosti pri delu. V Proizvodnji svetlih profilov smo uredili priklop odsesavanja oljne megle na brusilnem stroju na nov sistem, kar je zmanjšalo emisijo oljnih hlapov v zrak.

Tekom let se je takšen pristop za podjetje izkazal za uspešnega, saj se zmanjša število nezgod na delovnem mestu, izboljšajo se delovne razmere za delavce ter poveča ekološka varnost. ●

- ▶ Zaščitni sistem na žerjavnih progah Metala Ravne za varno delo na višini

▶ Priklop odsesavanja oljne megle na brusilnem stroju na nov sistem v Proizvodnji svetlih profilov

TRG VETRNIH ELEKTRARN BI LETOS LAHKO STAGNIRAL

Vetrna energija predstavlja pomemben delež dobave energije v marsikateri državi, ki se povečuje, in je tudi pomemben trg za jeklo. Vendar pa je ta trg odvisen od gospodarskih razmer in politike.

Ocenjuje se, da se na svetu na leto porabi v ta namen od 2,7 do 3 milijone ton konstrukcijskih jekel za proizvodnjo nosilnih struktur. Večinoma gre za plošče za proizvodnjo stolpov. Poleg tega pa ta industrija na leto potrebuje nekaj tisoč ton specialnih jekel, ki se uporabljajo za proizvodnjo turbin.

Največjo koncentracijo vetrnih elektrarn ima Evropa, ki ima 40 odstotkov svetovnih zmogljivosti. Sledita Azija, kjer sta najbolj pomembni Kitajska in Indija, ter Amerika, kjer je največja rast kapacitet prisotna v ZDA. V Evropi vetrne elektrarne predstavljajo 11 odstotkov celotnih kapacitet za proizvodnjo električne energije.

Seveda je ta način proizvodnje električne energije rentabilen le tam, kjer je na voljo dovolj naravnega vira – vetra. Vendar pa poleg tega vplivata še dva dejavnika – razpoložljivost stabilne električne mreže, ki je ahilova peta predvsem na Kitajskem, pa tudi v Latinski Ameriki in delih ZDA, po drugi strani pa tudi spremembe v lokalni, regionalni ali nacionalni politiki vplivajo na razvoj tega sektorja. Na primer, v ZDA je uvedba davčnega odbitka močno vplivala na privlačnost vetrne energije in povečanje zmogljivosti. Po drugi strani pa so subvencije v Španiji zaustavljene, spodbude v Indiji, ki je eno največjih svetovnih tržišč, so pretekle, v Braziliji pa prihaja do zaostrovanja pravil za financiranje projektov in večjega deleža uporabe domačega jekla.

V EU je bilo lani inštaliranih za 11,6 GW novih kapacitet – to je največ letno dodatnih kapacitet do sedaj in kar 15 odstotkov več kot v letih 2011 in 2010. Evropa ima sedaj preko 105 GW

kapacitet vetrnih elektrarn, največ v Nemčiji (31,3 GW), ki ji sledi Španija (22,8 GW). Na tretjem mestu je Velika Britanija z 8,4 GW. Če bi vse vetrne turbine v Evropi delovale s polno kapaciteto, bi lahko oskrbele z električno energijo 60 milijonov domov.

Države vzhodne in centralne Evrope bodo postale pomembnejši viri vetrne energije do leta 2020, največja rast pa se obeta v Romuniji in Bolgariji. Turške zmogljivosti se bodo povečevale še hitreje. Vendar pa je pogoj za to stabilna zakonodaja. Če tega ne bo, se investitorji ne bodo odločali za projekte. Novo priljubljenost ponujajo tudi vetrne turbine na morju, ki sedaj predstavljajo le majhen delež celotne kapacitete. Tako Dillinger Huette na primer že gradi obrat na obali Severnega morja, ki bo lahko proizvedel na leto 100 temeljev za vetrne elektrarne. Tata Steel Europe pa je odprl lani »offshore« servisni center, kjer razrezujejo, varijo in profilirajo tubularne profile, pripravljene za varjenje v gotove strukture temeljev.

V letu 2012 se v tem sektorju ni odražala slaba situacija na trgu in politična negotovost v Evropi že od začetka leta 2011. Razlog je v tem, da so bili ti projekti odobreni, financirani in naročeni, še preden se je ta situacija razvila. Ta situacija naj bi se odrazila v zmanjšanem obsegu novih inštalacij v letu 2013, mogoče pa tudi v letu 2014. Poleg tega naj bi bila aktivnost močno znižana tudi v ZDA, na Kitajskem pa naj bi bila stabilna, zato bo svetovni obseg novih inštaliranih zmogljivosti v letu 2013 po vsej verjetnosti manjši od tistega v letu 2012. ●

Monika Štojs, direktorica marketinga, SIJ – Slovenska industrija jekla

vir SBB Global Market Outlook, februar 2013

Tržna napoved

- ▶ Veliko se je govorilo o tem, da je najhujša kriza že za nami, ker so banke večinoma že rekapitalizirane in se je hrup okrog razpada evrozone polegel. Čeprav je večina jeklarjev vstopila v leto 2013 z relativnim optimizmom, pričakujoč tradicionalno povišanje cen, tako kot v letu 2012, so kupci ohranili nizke zaloge, saj realna poraba še vedno ne raste. ArcelorMittal pričakuje, da bo poraba jekla v letu 2013 v EU padla za dodaten odstotek, po tem ko je v letu 2012 padla za približno 9 odstotkov. CEO Lakshmi Mital pričakuje, da bo Evropa tudi v letu 2013 v recesiji, ki pa bo blažja kot v letu 2012. Podobno je napovedal tudi Eurofer.
- ▶ Na Kitajskem in v ZDA je optimizem večji, vendar ni nujno, da bo to imelo vpliv na jeklarsko industrijo. Odvisno je od tega, ali bo Kitajska uspela uskladiti ponudbo s povpraševanjem.
- ▶ Cene jeklenega odpadka so pozimi ponavadi višje zaradi vremenskih razmer. Vendar zaradi slabšega povpraševanja in ugodnih vremenskih razmer v ZDA je cena od sredine januarja padla. Zadnje poslabšanje vremenskih razmer v ZDA pa bi lahko vplivalo na ponovni dvig.
- ▶ Proizvajalci ploščatih izdelkov so sicer skušali uveljaviti dvige cen, kar pa jim ni uspelo, saj so kupci lahko odlašali z nakupi. Eurofer napoveduje, da bo situacija boljša šele v zadnjem četrtletju. Na cene dolgega programa vpliva manjša poraba zaradi zimskih mesecev in cena jeklenega odpadka. Kot že omenjeno, naj bi ta ostala stabilna, razen če se vremenske razmere močno poslabšajo. Ker pa se pri dolgem programu proizvodnja prilagaja povpraševanju, to lahko zniža potrebo po odpadku, kar bo prav tako pritiskalo na znižanje cen.
- ▶ Napoved za drugo četrtletje ni najbolj obetavna, saj se ne pričakuje občutnejšega povečanja končne porabe. Proizvajalci bodo za ohranitev cen morali prilagoditi ponudbo povpraševanju. •

besedilo Monika Štojs, direktorica marketinga, SIJ – Slovenska industrija jekla

vir World Steel Association, Metalprices, SBB

Glavni poudarki iz sveta jekla

- ▶ Svetovna proizvodnja surovega jekla je januarja 2013 znašala 125 milijonov ton, kar je 0,8 odstotka več kot januarja 2012.
- ▶ Izkoriščenost kapacitet je padla na 71,2 odstotka. To je dve odstotni točki manj kot v decembru 2012 in 5,5 odstotnih točk manj kot januarja 2012.
- ▶ Kitajska proizvodnja je bila večja za 4,6 odstotka, nemška za 5,4 odstotka, italijanska je padla za 19,7 odstotka, španska za 2,5 odstotka in francoska za 1,3 odstotka. Proizvodnja v Turčiji je padla za 8,8 odstotka in v ZDA za 5,8 odstotka.
- ▶ Cene niklja so se gibale med 17.200 in 18.460 USD/t, v povprečju pa so bile 17.520 USD.
- ▶ Cene jeklenega odpadka so se v primerjavi s septembrom povečale za približno 10 evrov.

besedilo Eleonora Gladež, vodja Kadrovske službe, Metal Ravne
foto Arhiv Metala Ravne

KOMPETENTNI KLJUČNI SODELAVCI ZAGOTAVLJAJO USPEH DRUŽBE

V Interni šoli Metala Ravne poteka program usposabljanja ključnih sodelavcev proizvodnih procesov družbe: pridobivanja jekla, valjanja, kovanja in toplotne obdelave.

Cilji, ki jih s programi Interne šole Metala Ravne zasledujemo, so dograjevanje kompetentnosti zaposlenih, prenos znanja in veščin med zaposlenimi in nenehna strokovna rast. Znanje in vedenje v družbi je, moramo ju le razširiti in med seboj deliti. Drug drugega lahko veliko naučimo in si pomagamo pri strokovni rasti, skupaj lahko pridemo do novih, izvirnejših rešitev. To je proces, ki se nikoli ne konča.

Če kje, potem to velja za metalurgijo. Vpisi v šole ne pokrijejo naših potreb po metalurških, sploh na srednješolskem nivoju nastaja velika vrzel, saj srednje metalurške šole v Sloveniji ni. V Metalu Ravne znanje metalurgije je, nenehno razvijamo in oblikujemo nove tehnologije, nova jekla. Zato je interna šola Metala Ravne tako pomembna. Znanje, ki v družbi nastaja, moramo deliti med vse zaposlene, dosegati moramo kritično

maso znanja vseh zaposlenih in s tem uspeh na dolgi rok.

V programu usposabljanja ključnih proizvodnih sodelavcev, ki te dni poteka, znanja dopolnjujemo tam, kjer nam analize in ocene kažejo, da lahko vplivamo na boljše doseganje poslovnih ciljev. Tokrat so v ospredju cilji izboljšanje izplena, boljše kakovost, manjša poraba energije, manj zastojev in vedno prisotni in potrebni dobri odnosi med zaposlenimi. Poudarjamo, da je treba utrditi zavest o povezanosti tehnoloških procesov in medsebojnem vplivu vseh faz procesa na kakovost, ekonomičnost proizvodnje in poslovno uspešnost.

Predstavljamo mnenje dveh udeležencev o pomenu takšnih delavnic in njun odgovor, kakšna znanja so pridobili na usposabljanju.

JOŽE FERK, TALILEC OPERATER V PROIZVODNJI JEKLA

Meni osebno so te delavnice spremenile določene poglede na stvari, katerih prej nisem videl na takšen način. Spoznal sem, da lahko že kakšna malenkost, ki je včasih niti ne opaziš, z leti prinese določen prihranek oziroma izgubo, pač odvisno od tega, kako odreagiraš. V veliki meri mi je ostala v zavesti tudi misel predavatelja, da moraš svoje delo opraviti tako, da sodelavcem v nadaljnjem členu verige v proizvodnji čim bolj olajšaš delo.

Medtem ko sem na začetku morda z nekoliko nejevolje sprejel dejstvo, da bodo delavnice potekale tudi v prostem času, mi sedaj ni žal, saj sem spoznal veliko stvari, ki jih bom lahko uporabljal tako na delovnem mestu kot tudi doma. Zato bi se v prihodnosti z veseljem udeležil še kakšne delavnice.

FRANC ŠMON, PREDVALJAVEC NA TEŽKI PROGI V VALJARSKEM PROGRAMU

Takšne delavnice se mi zdijo zelo koristne za uspešno delovanje in razvoj podjetja, saj je na njih velik poudarek na dobri komunikaciji in odnosih med zaposlenimi, ki je eden najpomembnejših dejavnikov za doseganje dobrih rezultatov. Veliko smo se pogovarjali tudi o zmanjševanju stroškov proizvodnje, reševanju težav pri delu in izboljšanju kakovosti naših izdelkov. Ob izmenjavi medsebojnih izkušenj se lahko zelo veliko naučimo. Mislim, da bom s pridobljenim znanjem in informacijami lahko pri svojem delu še bolj uspešen.

V razmislek pa še nasvet predavatelja in izvršnega direktorja za finance v Metalu Ravne Sama Jeniča o tem, kako lahko vsakdo izmed nas prispeva k boljšemu poslovanju podjetja.

**Ali lahko prispevam k
izboljšanju poslovanja
Metala Ravne?**

Vsi sodelavci v Metalu Ravne smo **zelo pomembni za
implementacijo sprememb v procesu poslovanja!**

Kot ključni sodelavec lahko **bistveno prispevam k izboljšanju poslovanja
na svojem področju!**

Morda ne morem vedno prispevati k znižanju "velikih" stroškov ali
močno vplivati na povečanje prodajne cene,
a tudi navidezni majhni koraki prinašajo velike učinke!

Pomembna mi je **vsakodnevna skrb** za optimalen proces,
krčenje stroškov, minimalne zaloge, učinkovito delo ...

Postopna in konstantna izboljšanja na različnih področjih in v celotnem podjetju
vodijo k odličnosti in uspešnosti podjetja ► finančni uspešnosti ► višjim plačam.

OSNOVNI PRINCIP PRI DELU:
ali bi tako delal tudi, če bi bilo podjetje moje?

KADROVSKA GIBANJA V JANUARJU 2013

SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA

Januarja ni bilo kadrovskih sprememb.

Elena Bajc, strokovna sodelavka za področje kadrov, SIJ – Slovenska industrija jekla

ACRONI

Podjetje je zapustil en delavec.

Naši novi sodelavci so postali: NASTJA KOŠIR v Prodaji, DMITRY NOVITSKIY v Logistiki, MILOVAN PLAVŠIČ v Jeklarni, SENAD KUSUR v Jeklarni, TOMAŽ NADIŽAR v Jeklarni, NENAD POJETAR v Jeklarni, UROŠ RUDOLF v Jeklarni, DAMIR VUKALIČ v Jeklarni, JASMIN ŽERIČ v Jeklarni, DAVID ČERNE v Jeklarni, MIHA GOLJA v Jeklarni, DEJAN JOVIČ v Jeklarni, ARNEL KARAJČIČ v Jeklarni, GAŠPER KOKOŠAR v Jeklarni, ALEŠ MUROVEC v Jeklarni, DEJAN PANIČ v Jeklarni, NERMIN ZUKANOVIČ v Jeklarni, KLEMEN STRŽINAR v Jeklarni, ALEKSANDER TIŠOV v Jeklarni, ELVIR DIZDAREVIČ v Jeklarni, ERNAD PIVAČ v Jeklarni, ADIS SAMARDŽIČ v Jeklarni, ZLATKO VUJIČ v Jeklarni, SEMIR KARAJKOVIČ v Predelavi debele pločevine, EDVIN OMIČ v Predelavi debele pločevine, ENES LOVIČ v obratu Vzdrževanje, MITJA KOMAR v Jeklarni, ALEŠ MIKULA v Jeklarni, HAZIM MUJEZINOVIČ v Jeklarni, CHARLIE GERDEJ v Predelavi debele pločevine, NESIM HODŽIČ v Predelavi debele pločevine, GREGOR MAGAZIN v Predelavi debele pločevine, NEDŽAD MUSIČ v

Predelavi debele pločevine in ALJOŠA PAVLIČ JOSIFOV v Predelavi debele pločevine.

Jubilanti

Jubilant z 10-letnim delovnim stažem je postal DENIS PIVAČ v Logistiki. Čestitamo!

Jubilant z 20-letnim delovnim stažem je postal ALEŠ ČOP v Razvojnem centru. Čestitamo!

Jubilanta s 30-letnim delovnim stažem sta postala MLADJEN VUKOBRAD v Jeklarni in PEJO BOJIČ v Jeklarni. Čestitamo!

Zaključek šolanja

Šolanje so januarja uspešno zaključili MATEVŽ FAZARINC iz Razvojnega centra (pridobil je naziv doktor znanosti s področja materialov), FRANC ZUPAN iz Vroče valjarne (pridobil je naziv magister znanosti), EVEL GLUHIČ iz obrata Vzdrževanje (pridobil je naziv univ. dipl. inž. elektrotehnike) ter ERNAD ČAMDŽIČ iz Predelave debele pločevine (pridobil je naziv inženir strojništva). Čestitamo!

Nejra Rak Benič, dipl. upr. org., strokovna sodelavka za HRM 1, Acroni

METAL RAVNE

Novi sodelavci so postali: MARJETA URŠEJ v Kontroli in metalurškem razvoju, DEJAN BEZJAK in UROŠ PLAZNIK v Kovaškem programu, ALEŠ ROŽMAN in ALEN ROŽEJ v Vzdrževanju.

Upokojila sta se sodelavca JANKO MARIN iz Vzdrževanja in TOMISLAV VUČIČ iz Valjarskega programa.

Zahvaljujemo se jima za prizadevano delo in jima v pokoju želimo vse najlepše.

Podjetje sta zapustila še dva sodelavca.

Jubilanti

30-letni delovni jubilej so dosegli JOŽICA APŠNER iz Kontrole in metalurškega razvoja, RADOVAN MORI iz Kovaškega programa in ANTON PAJNIK iz Vzdrževanja, 10-letni delovni jubilej je dosegel JURE KADIŠ iz Valjarskega programa. Čestitamo!

Irena Praznik, strokovna delavka, Kadrovska služba, Metal Ravne

SERPA

Januarja ni bilo kadrovskih sprememb.

Irena Praznik, strokovna delavka, Kadrovska služba, Metal Ravne

ELEKTRODE JESENICE

Jubilanti

Za 30-letni delovni jubilej čestitamo RADENKU GLAVAŠU iz programa varilnih žic.

Rafko Penič, univ. dipl. ekon., vodja Kadrovske službe, Elektrode Jesenice

NOŽI RAVNE

Naši novi sodelavci so postali ALEN GLINŠEK, BOŠTJAN KRAJNC in MITJA STRAŽIŠNIK v Mehanski obdelavi ter BOŠTJAN ŠPEGEL v Termični obdelavi.

Upokojila sta se sodelavca BOJAN FILIP in TOMISLAV KRALJ iz Mehanske obdelave. Zahvaljujemo se jima za njuno prizadevano delo in jima v pokoju želimo vse najlepše.

Podjetje je zapustil še en sodelavec.

Dragica Pečovnik, univ. dipl. soc., kadrovska menedžerka, Noži Ravne

SUZ

Januarja sta se nam pridružila dva nova sodelavca, in sicer ZAKIR TATAREVIČ in DIJANA ČVOROVIČ STRUNA, oba v obratu Jeklovlek.

Jubilanti

30-letni delovni jubilej je dosegel HUSKA BEČIROVIČ iz obrata Jeklovlek. Čestitke!

Mag. Tanja Avguštin Čufer, Kadrovska služba, SUZ

ZIP CENTER

Januarja ni bilo kadrovskih sprememb.

Jasna Tošič, poslovna sekretarka, ZIP center

ZAHVALI

Ob boleči in prezgodnji smrti moje mame se iz vsega srca zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem, ki ste mi v žalostnih trenutkih stali ob strani. Hvala za vse sočutne in iskrene besede tolažbe ter za izkazano pomoč.

Manja Baloh

Ob smrti drage matere se zahvaljujem sodelavcem Energetike za izrečena sožalja in denarni prispevek.

Janez Pangerc

KAKO MODRA JE SPET NAŠA REKA!

XLMS • RD BORGIS

Z UVAJANJEM NOVIH TEHNOLOGIJ IN IZGRADNJO ZAPRTIH HLADILNIH SISTEMOV ODPRAVLJAMO ŠKODLJIVE VPLIVE, KI SO JIH V NAŠEM OKOLJU ZAPUSTILI PREDHODNIKI. OHRANJAMO ZA VNUKE, KAR SO NAŠI DEDI DOBILI OD SVOJIH DEDOV - ZELENO DOLINO IN MODRO REKO.

SVOJO SKRB ZA OKOLJE VSAK DAN POTRJUJEMO:

- z zmanjševanjem in nadzorom izpustov v zrak, vodo in zemljo,
- z zniževanjem porabe energentov,
- z vlaganjem v čisto tehnologijo in znanje,
- s predelavo odpadnega železa v kakovostna jekla,
- s spoštovanjem zakonskih meril in standardov kakovosti (ISO 9001, 14001),
- z zavestnim sprejemanjem okoljevarstvenih vrednot in seznanjanjem javnosti o okoljevarstvenih ukrepih.

ACRONI

4270 Jesenice
Cesta Borisa Kidriča 44
Slovenija
E-pošta: uprava@acroni.si
www.acroni.si

sij Slovenska industrija jekla
skupina

besedilo Metka Šuštaršič, vodja Standardizacije, Acroni
foto Stane Jakelj, RCJ

VZTRAJNOST MU KROJI POT

Vesela sem, da tokrat lahko predstavim nekoga, ki je v preteklem letu zelo intenzivno in vztrajno bdel nad projektom novega valjavskega ogrodja v Vroči valjarni Acronija. V Acroniju je začel svojo delovno pot na Raziskovalnem oddelku kot mlad metalurg, pripravljen na nove izzive. Roman Robič si je v naslednjih letih s svojo zagnanostjo in z dobrim ter izpiljenim znanjem prislužil titulo "mojstra" vročega valjanja.

Po študiju si se pridružil Acronijevi raziskovalni ekipi in na raziskovalni oddelku prinesel znanje in novo energijo. Kako se spominjaš tega obdobja?

Res je. Sam sem se vam pridružil že na začetku leta 1993, takoj po opravljeni diplomii. Takrat je veljalo nenapisano pravilo, da vsak mladi inženir najprej vstopi v Raziskovalni oddelku, ki so ga imenovali tudi valilnica znanja. Tu se je rojevala teorija, ki smo jo uspešno uresničevali v proizvodnih obratih.

Se mogoče spomniš prve naloge, s katero si se spopadel oziroma ti je bila zaupana?

Ker sem imel status mladega raziskovalca, pred tem pa sem nekaj let delal v laboratoriju za preoblikovanje materialov na Univerzi v Ljubljani, sem takoj začel raziskovati krivulje tečenja elektro jekel. Imel sem priložnost delati in sodelovati s starejšimi in izkušenimi raziskovalci ter si s pridom nabiral bogate izkušnje.

In kako sta se zgodila prestop in nadaljevanje dela v Vroči valjarni?

Pravzaprav sem se pred tem spoznal še z delom na Procesni avtomatiki. Raziskovalna narava, prepletena z delom na Procesni avtomatiki, mi je pustila pečat, ki me je pospremil

na novo področje dela, v Vročo valjarno. Ves čas dela sem bil tudi povezan z Vročo valjarno, tako da je bila to kar logična poteza in nadgradnja moje službene poti.

Vsekakor so se izkušnje, zagnanost in doslednost obrestovale, saj se je tvoja pot strmo dvigovala, ko so ti bili zaupani vedno zahtevnejši projekti. Eden najvidnejših je projekt novega bluminga. Ali lahko nakažeš svojo delovno pot?

V zadnjih letih sem sodeloval kot pomočnik oziroma vodja projekta pri vseh večjih projektih, izvedenih v Vroči valjarni, in sicer leta 1997 sem kot vodja projekta s sodelavci zaključil projekt modernizacije vroče valjarne.

Leta 2004 sem kot pomočnik vodje projekta sodeloval pri vgradnji novih motorjev ogrodja Bluming.

Kot vodja projekta sem nato vodil rekonstrukcijo potisne peči leta 2008 in izgradnjo nove linije za transport debele pločevine v letih 2009 in 2010.

Vodenje projekta novega ogrodja za valjanje debele pločevine, ki ga še vedno imenujemo z udomačenim imenom Bluming, je bilo nekako logično nadaljevanje.

Imam občutek, da stojim pred človekom, ki je svoje delo sprejel kot hobi. Si človek, ki dela, si obenem nabira nova znanja, sprejema izzive in hkrati gradi kariero?

Imam veliko srečo, da sem pri večini projektov eden od iniciatorjev, obenem sodelujem pri zasnovi projektov, pri vseh tehničnih in komercialnih pogovorih, pri sami izvedbi projekta, zagonu in kasneje pri upravljanju naprav. Tako lahko izkoristim vse tehnološko znanje, obenem pa se ves čas intenzivno učim. Le redkim je dano, da so pri projektih vključeni v celotnem življenjskem ciklu le-teh. Osebnostno menim, da mi je tovrstno delo pisano na kožo, saj mi omogoča izraziti ves inovativni in strokovni potencial, hkrati pa se neprestano srečujem z novostmi.

Glede na to, da naše podjetje precej vlaga v novosti tudi v času gospodarske krize, lahko upamo v uspešnost našega podjetja. Kako ti vidiš prihodnost Acronija?

Glede na tehnični in tehnološki potencial smo v Acroniju sposobni izdelati zelo kakovostne izdelke in z njimi konkurirati na tržišču. Prihodnost vidim predvsem v proizvodnji debele pločevine, in sicer v povečevanju deleža specialnih nerjavnih jekel, jekel za poboljšanje oziroma visokotrdnih jekel ob istočasnem izboljšanju dimenzijskih toleranc in mehanskih lastnosti navedenih izdelkov. Verjamem, da v Acroniju glede na vgrajeno opremo lahko postanemo proizvajalec izdelkov vrhunske kakovosti.

Ti ob vsem tem delu v prenatrpanem urniku preostane kaj prostega časa? Imaš kakšen hobi, ki ti pomeni ventil ob vsakodnevnih naporih?

V zadnjem obdobju mi je preostalo le malo prostega časa, se ga pa trudim izkoristiti kar najbolje. V zimskem obdobju zelo rad tečem na smučeh ali pa smučam. V preostalem obdobju leta kolesarim in gozdarim.

In kako ti družina stoji ob strani?

Za družino ni vedno lahko, saj je včasih prostega časa resnično premalo, vendar me družinski člani podpirajo, obenem pa se trudimo skupni prosti čas izkoristiti kar najbolje v skupnem druženju. Zelo radi potujemo po Sloveniji in po svetu.

Ali verjameš v horoskop oziroma v nebesna znamenja?

V horoskop se ne poglabljam, saj verjamem, da si vsak človek s svojim značajem in delovnimi navadami sam utira in gradi pot v življenju. Vsekakor pa je nekaj na nebesnih znamenjih, saj sem precej tipičen kozorog, in sicer trmast in vztrajen.

Nam lahko zaupaš tvoj moto oziroma vodilo v življenju?

Vsekakor verjamem, da z vztrajanjem lahko dosežemo vse.

Roman, zahvaljujem se ti, da si se odzval in delil z nami svojo zgodbo o uspehu, mi pa ti še naprej želimo, da ti nikoli ne zmanjka moči vztrajanja. Srečno. ●

besedilo Mitja Laure, namestnik direktorja, Serpa

foto Arhiv Serpe

SKUPAJ S POREBO ŽE 30 LET

▲ Toni in njegova Poreba

▲ Z namestnikom direktorja Serpe, Mitjem Lauretom

V Serpi imamo rekorderja. To je naš sodelavec Toni Fajmut, ki že trideset let dela in ustvarja pri istem stroju, strožnici Poreba. Strožnica in Toni imata zanimivo delovno pot. Na tej poti sta namreč družno zamenjala več podjetij in delala različne stvari. Stroj se je vmes že utrudil in smo ga morali obnoviti, Toni pa še kar vztraja z isto vneto in energijo. Zato je prav, da ga predstavimo tudi v našem časopisu. Ob 30-letnici jima sodelavci želimo še naprej varno in zanesljivo delo, svoje znanje pa naj Toni prenese na svoje naslednike, saj je Poreba eden izmed ključnih strojev v Serpi.

Menda delate pri stroju Poreba že trideset let. To je res svojevrsten rekord in prav zanimivo bi bilo vedeti, če še kdo drug dela tako dolgo pri enem in istem stroju. Kdaj ste prvič začeli delati pri tem stroju in kako to, da tako dolgo vztrajata skupaj?

Po končani poklicni šoli sem se zaposlil v nekdanji Železarni Ravne v mehanskem obratu, v stari mehanični hali. Po sedmih letih dela pri raznih strožnicah sem se priučil za delo pri stro-

žnici Poreba. Stroj je dobil ime po mestu Poreba na Poljskem, kjer je bila strožnica izdelana leta 1978. Od 1. februarja 1983 dalje pa delam pri tem stroju neprekinjeno. Leta so hitro minevala in vedno sem imel občutek, da sem pri tem stroju najbolj koristen. Zato tudi nisem iskal zaposlitve na drugem delovnem mestu. V vseh teh letih pa sem skupaj s Porebo zamenjal kar pet podjetij, le lokacija je ostala ista.

• Eden od Tonijevih izdelkov

Kaj pa delate pri tem stroju oziroma v čem je njegova posebnost?

S Porebo stružim izdelke za potrebe železarne in tudi izdelke, ki jih prodajamo v Sloveniji pa tudi v tujini. To so valji, osi, gredi in razni drugi strojni elementi. Stroj je vsa ta leta nepogrešljiv pri izdelavi kalibracije valjev za Bluming, pa tudi za valje za srednjo progo valjarne v Metalu Ravne.

Njegova posebnost je programsko vodenje, kar omogoča zahtevnejše in natančnejše oblike izdelka. Na njem lahko stružimo velike izdelke tudi do 30 ton teže, 6 metrov dolžine in premera 1,25 metra.

Kaj vam na delovnem mestu največ pomeni?

Na delovnem mestu mi največ pomeni, da se s sodelavci dobro razumem, pomemben pa je tudi občutek, da sem podjetju potreben.

Kako pa preživljate prosti čas? Kaj vse počnete, ko niste v »fabriki«?

V prostem času skupaj z ženo in psičko kokeršpanjelko hodim na krajše in tudi daljše sprehode. Z ženo rada obiskujeva naše

• Toni Fajmut z ženo Marto v prostem času sodeluje kar v dveh folklornih skupinah.

koroške vrhove. Seveda pa ne morem mimo najinih petih vnukov, ki so nama v veliko veselje.

Folklorna dejavnost pa je tista, ki nama z ženo vzame največ prostega časa, saj sodelujeva kar pri dveh skupinah. Pleševa pri folklorni skupini Gozdar iz Črne in Luke Kramolca iz Šentanela.

Čez kakšni dve leti oziroma tri leta se boste upokojili. Kaj menite, da se bo takrat zgodilo s Porebo? Bodo stroj prevzeli drugi ali pa je njegova tehnološka uporabnost morda že zastarela za zahteve današnjega časa?

Vsekakor bo prišel čas, ko se bom poslovil od »fabrike« in »moje Porebe«. Stroj se bo po mojem mnenju vrтел še naprej, saj že sedaj upravljajo z njim tudi drugi. Mislim, da stružnica ne bo tehnološko zastarela, saj je bila pred štirimi leti mehanško obnovljena ter elektronsko in programsko posodobljena.

Kaj si želite zase in za vaše sodelavce v prihodnje?

Za vse nas si seveda želim zdravja in da bi bilo dela še naprej dovolj ter da bi se naša Koroška hitreje razvijala, s tem pa bi mladi našli delo doma. ●

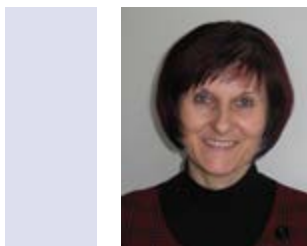
SNELI SMO MASKE IN KONEC JE PUSTNEGA »ISKRENEGA PRETVARJANJA«. OSCAR WILDE PA NAS IZZIVA Z BESEDAMI: »Malo iskrenosti je nevarna zadeva, veliko pa usodna.« Kaj menite vi?

MATIC PODOJSTRŠEK, STROKOVNI DELAVEC – KONSTRUKTOR, SERPA

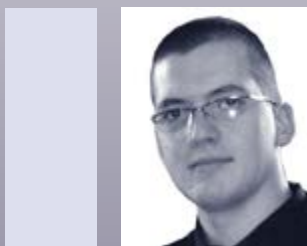
Misel Oscarja Wilda (ena njegovih podobnih je: »Nevarno je biti iskren, če nisi neumen.«) se zagotovo navezuje tudi na pustne norčije, ki jih ljudje počnejo v času tradicionalnega slovenskega običaja. Za masko namreč skrijejo svojo identiteto, zaradi preglobokega pogleda v kozarec pa komu kaj izrečejo, česar v normalnih okoliščinah ne bi storili.

Iskrenost je vedno dvorezni meč. Iskrene besede, ki jih v današnjem svetu izrečemo, lahko za sabo potegnejo več negativnih kot pozitivnih posledic, saj je vse odvisno od okoliščin (od situacije izreka, naslovljenca, tona govorjenja, izbire besed ...). Včasih je bolje, da se ugriznemo v jezik in upoštevamo pregovor: »Kdor molči, desetim odgovori.« Tako morda manj izzivamo svojo usodo.

BRANKA NOVAK, STROKOVNA DELAVKA II V RAČUNOVODSTVU, METAL RAVNE

Vsakdanje življenje nam kaže, da ta misel drži. Zame je iskrenost pri ljudeh vrлина in jo cenim kot pozitivno lastnost, vredno spoštovanja. Tudi sama si prizadevam biti iskrena in sprejemati iskreno besedo brez zamere. Vendar je danes malo ljudi, ki si drznejo biti iskreni. Večina ljudi se skriva za masko, vsakdo iz svojega razloga. Morda gre za strah pred negativnim odzivom, morda kdo resnico težje prenese ali ne želi prizadeti sočloveka. Kakorkoli že, vsak človek si prizadeva živeti čim bolje kot zna in zmore. Sama si želim, da bi znali biti bolj iskreni do soljudi pa tudi do sebe.

TILEN RAVLAN, RAZVOJ, NOŽI RAVNE

Pust je čas, ko marsikdo nadene masko in se ob tem razvedri, nasmeji in poigra. Nekateri se že kot otroci radi maskirajo in

s tem zakrijejo svoj pravi obraz ter uživajo ob tem, da jih drugi ne prepoznajo. Ampak skoraj vsakogar, če ga le dobro poznamo, lahko ob kakšni njegovi kretnji odkrijemo ter mu snamemo masko z glave. Prav je, da se enkrat na leto v pustnem času lahko ponorčujemo in razvedrilo. Pri poslu pa žal ni tako. Menim, da je posel resna zadeva, ki zahteva iskrenost, saj se neiskrene zadeve v družbi hitro spoznajo za lažne in nezaupljive. Zdi se mi prav, da smo do svojih poslovnih partnerjev iskreni in pošteni, saj le tako pridobimo zaupanje in lahko sklepamo posle, ki so za podjetje, kot pravi Oscar Wilde, »usodni«. Ampak usodni v pozitivnem smislu ...

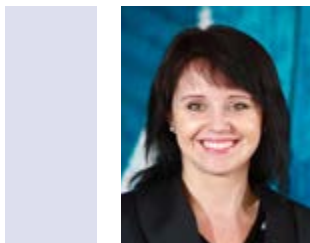

STANKO JEHART, MIZAR, ZIP CENTER

Spet nas je »doletel« pust in prav je, da se našemimo. To predvsem velja za naše najmlajše, ki se radi našemijo v filmske junake ali druge pravljicne podobe. A žal tistim, ki so skriti za masko, ne moremo zaupati, čeprav si to želimo.

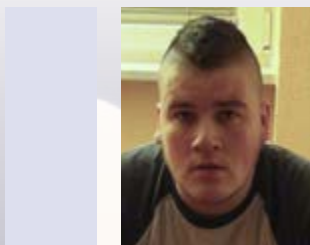
Med sodelavci sta iskrenost in zaupanje pri delu nujno potrebna. To sta vrline, ki pa ju v marsikaterem kolektivu primanjkuje. Na medsebojnem zaupanju in iskrenosti se gradi tudi kakovost naših proizvodov. Najprej je potrebna iskrenost do samega sebe, potem si lahko iskren tudi do drugih. Večina ljudi ocenjuje človeka po zunanem

videzu, premoženju, le redki po duši. Zato se moramo zavedati, da ima človek tri prijatelje; materialne dobrine, družino in dobra dela.

**METKA ŠUŠTARŠIČ,
STANDARDIZACIJA, ACRONI**

Predvidevam, da se marsikdo strinja s pisateljevimi besedami, posebno v času, ki je podoben brzicam in od človeka zahteva, da hitro sprejema odločitve, hitro ukrepa in ne nazadnje tudi hitro sklepa. Jaz se osebno ne strinjam z Oskarjevimi besedami, saj verjamem, da je iskrenost dolgoročna naložba. Ob vprašanju mi je prišla na misel slovenska zimzelena pesem, ki jo je odpela danes že pokojna Majda Sepe: „Med iskrenimi ljudmi so preproste vse reči, kot jasen dan. Se pa najde marsikdo, ki se zdi mu prepusto, če je svet ubran ...”

**MIRAN MLADENOV, PREVIJALEC
ŽICE, ELEKTRODE JESENICE**

Iskrenost je ena izmed osnovnih vrednot odnosov med ljudmi in ne bi smela biti nevarna zadeva.

Z iskrenostjo ni nič narobe, problem je v ljudeh, ki največkrat ne prenesejo resnice, ki jo slišijo o sebi.

V današnjem času je težko živeti brez dvojnega obraza. Večina ljudi živi pod maskami in vse manj je iskrenosti. Če je človek preveč iskren, je za njega to lahko usodno.

Ko bi nas vsaj obkrožali ljudje z eno masko in malo iskrenosti, bi bilo vsem življenje lažje in veliko bolj prijetno. Zato predlagam, da namesto številnih mask pokažemo prave, realne obraze, človeškost in kanček iskrenosti.

**MLADEN MARENK, BRUSILEC,
SCHUMAG, SUZ**

Čez noč snemite maske in si malo odpočijte, v korist in vaše dobro vina čistega nalijte, le jutri zopet nove si maske nadenite, o iskrenosti pa raje nikar ne govorite.

**TILEN REBSELJ, VLAČILEC,
SCHUMAG, SUZ**

Pustnega, iskrenega pretvarjanja je konec, vendar pri tem očitno nismo bili preveč uspešni, saj nas še vedno zasipajo snežne padavine. Bi se morali še bolj pretvarjati? Morda pa se nismo dovolj iskreno pretvarjali? Iskrenost je sicer neka lepa, plemenita lastnost, ki pa zna biti zelo kočljiva, kajti marsikdo raje slepi samega sebe, kot pa da bi pogledal resnici v obraz. Ta lastnost je na žalost v današnjem času že zdavnaj izgubila pomen. Če si danes v času globalizma, multinacionalnk in s tem povezanega pohlepa po dodatnem dobičku preveč iskren, se lahko odrečeš uspehu. Kar pa se tiče iskrenosti, se navdušujem nad Markom Twainom in njegovim citatom: »Čudovito je bilo, da so odkrili Ameriko, še bolj čudovito pa bi bilo, če bi jo zgrešili.«

besedilo Nina Hribar, koordinatorica Gornjesavskega muzeja Jesenice
foto Sašo Valjavec in Silvo Kokalj

POROKA V MESTU JEKLA IN NARCIS

V mestu jekla in narcis, na Jesenicah, mogočno kot katedrala stoji več sto let staro fužinsko naselje. Na tem muzejskem območju je bogata železarska tradicija vidna skoraj na vsakem koraku. Stara Sava je po izboru Turistične zveze Slovenije tretje najlepše mestno jedro v Sloveniji.

V Gornjesavskem muzeju Jesenice, ki je upravitelj muzejskega kompleksa na Stari Savi, smo veseli, da lahko v Kolpernu ponudimo prostor za tako pomemben dogodek, kot je poroka. Vse več parov se zanima za obred v Banketni dvorani ali zunaj na trgu. Sklenitev zakonske zveze lahko par združi tudi s poročnim slavljem. Stara Sava zagotovo ponuja ogromno možnosti za nepozaben dogodek, ki bo tako paru kot svatom ostal v lepem spominu.

Po vnaprejšnjem dogovoru se lahko odločite za obisk muzejskih hiš na Stari Savi z ogledom železarskega muzeja v Ruardovi graščini in etnološke zbirke z rekonstrukcijo delavskega stanovanja v Kasarni. Ponujamo pa tudi zanimiv spremljevalni program na temo železarstva, atraktiven zlasti za najmlajše svate: delavske in železarske igre ter kreativne delavnice (ulivanje plavžev, oblikovanje žice idr.).

Če si želite drugačne poroke, vas pričakujemo na Stari Savi. Tu lahko v objemu večstoletne fužinarske dediščine uradno potrdite svojo ljubezen.

To muzejsko območje kljub javni dostopnosti ponuja intimen in miren prostor, lahko dostopen z gorenjske avtoceste. Na voljo sta urejeno parkirišče in dostop za invalide do obeh dvoran.

Vsi tisti, ki boste letos stopili na skupno zakonsko pot, vabljeni na tretji POROČNI SEJEM 2013, ki bo potekal 16. in 17. marca, tudi tokrat v Banketni dvorani v Kolpernu na Stari Savi na Jesenicah.

*Naj bo vajina nerazdružljiva dvojina
 trdna in trajna,
 kot da bi jo iz železa skovali jeseniški kovači. ●*

besedilo Romana Pori, članica IO, Alpski smučarski klub (ASK) Fužinar
foto Arhiv ASK Fužinar

FIS-TEKMA NA RAVNAH

V soboto in nedeljo, 2. in 3. februarja, so se smučarji in smučarke pomerili na slalomskih tekmah kategorije FIS in na eni mladinski tekmi v organizaciji ASK Fužinar, ki ga sponzorira tudi Metal Ravne. Številni tekmovalci in tekmovalke so prišli kar iz 17 držav.

• Mehiški princ Hubertus von Hohenlohe je ravno na dan tekme praznoval svoj rojstni dan v hostlu Punkl. Od leve proti desni: Alaertc Kai, Ines Šteharinik in princ Hubertus von Hohenlohe.

• Od leve proti desni: Jan Breznik, Aljaž Dvornik in Leo Vukelić

• V preteklosti so se ravnskih FIS-tekem udeleževali tudi tako slavni kralji belih strmin, kot sta Jure Košir in Ivica Kostelić.

Snega je bilo na Poseki dovolj, vendar je vreme prvi februarjski konec tedna precej nagajalo. Tekmi sta v soboto potekali v dežju in snegu, tako da vreme tekmovalcem in gledalcem ni bilo najbolj naklonjeno. Vendarle smo tekmovalje uspelo izpeljali do konca. Najhitrejši v moški konkurenci je bil Aljaž Dvornik iz Slovenj Gradca. Najboljša domača tekmovalca sta bila Jan Kunc, ki je po napaki v drugem teku zasedel 27. mesto, in Jon Lihteneger Vidmajer, ki se je uvrstil na 28. mesto. V ženski konkurenci je zmagala Ana Bucik.

V nedeljo je bila mladinska tekma. Vreme je bilo boljše, vendar je mehka podlaga botrovala velikemu številu odstopov.

Med moškimi je zmagal Jan Breznik, od domačih tekmovalcev pa se je na 21. mesto uvrstil Janez Golob. Ženska FIS-tekma se je končala brez slovenske smučarke na stopničkah, zmagala je Čehinja Gabriela Capova.

Tudi letos se je tekem na Ravnah udeležil tekmovalce iz Mehike, princ Hubertus Von Hohenlohe, ki spada v alpskem smučanju med eksotične tekmovalce in je na dan tekme praznoval rojstni dan. V svetovnem pokalu je prvič nastopil za Mehiko v sezoni 1981/82, udeležil pa se je tudi OI v Sarajevu, Calgaryu, Albertvillu, Lillehammerju in Vancouvru. •

besedilo Bojan Breznik, urednik športnega glasila Karizma

foto Stane Jakelj, RCJ, Aperturia

NAJBOLJŠA KOROŠKA ŠPORTNICA LETA 2012 JE ALPSKA SMUČARKA TINA MAZE

Jubilejna deseta akcija Koroški športnik leta 2012 je svoj vrhunec doživela v petek, 21. decembra 2012, z zaključno prireditvijo in s podelitvijo priznanj v novi športni dvorani v Dravogradu. Najboljša koroška športnica je postala prva smučarka sveta Tina Maze, ki je tako že osmič zmagala v glasovanju poslušalcev Koroškega radia, športnega glasila Karizma in strokovne komisije. Najperspektivnejši koroški športnik leta 2012 je športni plezalec Gregor Vezonik, ki je sezono zaključil s srebrno medaljo na tekmi mladinskega evropskega pokala v Kranju.

- Evropski prvak in svetovni podprvak Damir Dugonjić je drugi koroški športnik leta 2012, najboljša koroška športnica ostaja Tina Maze.

Glasovanje za najboljšega koroškega športnika oziroma športnico leta 2012 je potekalo od 26. novembra do 14. decembra 2012. Že osmič je najboljša športnica Koroške postala alpska smučarka Tina Maze, v tem trenutku najboljša alpska smučarka na svetu in v skupnem seštevku zanesljivo vodeča tekmovalka v svetovnem pokalu alpskega smučanja (v akciji Koroški športnik je zbrala 2342 točk po seštevku glasovanj). Takoj za njo je svetovni podprvak na 50 m in 100 m prsno in evropski prvak na 50 m prsno Damir Dugonjić (1124 točk). Tretje mesto je osvojila Mojca Sagmeister, ki je kot članica štafete 4 x 200 m prosto na evropskem prvenstvu v Debrecenu osvojila bronasto medaljo. Na četrtem mestu je še ena plavalka Fužinarja, Tjaša Oder, ki je nastopila na OI v Londonu in na 800 m osvojila 25. mesto. Na petem mestu je jadralni padalec Matjaž Ferarič, ki je že tretje leto zapored osvojil svetovni pokal v skupnem seštevku v disciplini natančno pristajanje.

Najperspektivnejši koroški športnik leta 2012 je športni plezalec Gregor Vezonik, ki je na svetovnem mladinskem

- Priznanja je prejelo še 15 najperspektivnejših koroških športnikov.

prvenstvu osvojil 15. mesto med kadeti v težavnosti in šesto mesto v skupnem seštevku mladinskega evropskega pokala. Priznanja so prejeli še športna gimnastičarka Neli Štruc, plavalka Gaja Natlačen, judoistka Tanja Anželak, odbojkarica Iza Mlakar, deskar na snegu Črt Ikovic, rokometaš Vid Levč, atlet Mitja Kordež, igralec namiznega tenisa Tilen Cvetko, plavalka Janja Šegel, igralca namiznega tenisa Gaja Paradiž, alpski smučar Jan Kunc, atlet Tine Glavič, gorski kolesar Rok Naglič in alpska smučarka Helena Lesjak.

Podeljevalci priznanj športnikom so bili poleg županje Dravograda Marijane Cigala tudi znani športni delavci v Dravogradu – Zoran Planinšec, predsednik NK Koroška Dravograd, Brane Kuzma, ki je košarkaški trener pionirjev KK Dravograd, in Marijan Pušnik, nogometni trener, ki je pred kratkim postal trener japonske drugoligaške ekipe Avista Fukuoka. Prireditev sta popestrila pevka Sara Kobold in Matej Prikeržnik, ki uspešno igra odbojko pri vodeči ekipi druge slovenske lige OK Fužinar. ●

besedilo Aleš Tomše, komercialist, Metal Ravne

foto Anton Breg, Elvip
Simon Pešl – www.crna.si

21. GRADOVI KRALJA MATJAŽA

Črna na Koroškem je v teh dneh v širši slovenski javnosti znana predvsem kot domači kraj smučarske šampionke in svetovne prvakinje Tine Maze. Pa vendar je poznana tudi kot domovanje Kralja Matjaža, za katerega legenda pravi, da spi v votlini v Peci. Legenda nadalje govori, da »se bo kralj prebudil, kadar mu brada devetkrat zraste okrog mize, in takrat bodo na Slovenskem spet zlati časi«.

- Ekipa Elvipovci s svojim Kraljem Matjažem: zadaj od leve proti desni: Anton Breg, Miran Velunšek, Vitomir Petrič in Aleš Lampret; spredaj od leve proti desni: Cvetka Petrič, Barbara Velunšek, Antonija Gruber, Stevčo Kostov, Vid Peršak, Beno Drajzinger in Grega Peršak.

Črnjani pa smo se naveličali čakanja in ga vsako leto prebudimo vsaj za nekaj dni. Že od leta 1993 dalje Občina Črna na Koroškem skupaj s soorganizatorji pripravlja prireditev Gradovi kralja Matjaža, ki je v teh letih iz lokalne prireditve zrasla v največjo zimsko-turistično prireditev na Koroškem. Prireditev, ki je prepoznana po celi Sloveniji in preko njenih meja.

Letos so tako med 25. in 27. januarjem potekali že 21. Gradovi Kralja Matjaža. Prireditev se začne v petek s tradicionalnim nočnim slalomom na Smučišču Črna, sobota pa je namenjena gradnji. To je ekipno tekmovanje v gradnji snežnih

gradov oziroma skulptur v čast Kralja Matjaža. V ekipah lahko sodeluje od pet do osem članov, ki si ob prihodu na prizorišče izberejo prosto, pet m² veliko parcelo za izdelavo svoje stvaritve. Uporabljajo lahko le naravne materiale, kot so sneg, led, voda, šibje ... Ekipa imajo na voljo šest ur časa, da izdelajo to, kar so si zamislile. Po zaključku gradnje gradovi dobijo prav poseben čar v soju bakel in takrat na prizorišče prispe tudi Kralj Matjaž. Ta si izmed obiskovalk vsako leto znova izbere novo Alenčico, izbere pa tudi najlepši grad. V dvajsetih letih so graditelji zgradili natanko 1.175 gradov. Letos pa so jih k temu

številu dodali novih 80. Nagrado za najlepšo stvaritev po izboru občinstva je letos prejela ekipa TD Mala Nedelja, ki je izdelala skulpturo Kralja Matjaža na konju. Nagrada za najlepšo stvaritev po izboru Kralja Matjaža pa je pripadla ekipi Elvipovci.

Nedelja je bila tudi letos namenjena predvsem najmlajšim obiskovalcem, zanje so bili na voljo ustvarjalne delavnice, iskanje skritega zaklada, zabavne igre na snegu, podelitev nagrad za likovni in literarni natečaj ... ter seveda prihod Kralja Matjaža.

Organizatorji ocenjujejo, da je prireditev v treh dneh obiskalo okrog 9.000 ljudi. Letos so jim vsekakor šle na roko tudi ugodne vremenske razmere, ki so omogočile izdelavo zadostnih količin umetnega snega za gradnjo, velika količina naravnega snega pa je poskrbela za res pravljično kuliso prizorišča.

IZJAVA ROMANE LESJAK, ŽUPANJE OBČINE ČRNA NA KOROŠKEM:

Prireditve v Podpeci dokazuje, da je s pravim pristopom in trdim delom mogoče dosegati na videz nepredstavljive cilje, ki pa se skozi čas pokažejo kot povsem realni in dosegljivi. Črna na Koroškem s takšno prireditvijo, ki živi že enaindvajset let, dosega pomemben mejnik v razvoju turizma, treba pa je priznati, da moramo postoriti še veliko stvari na drugih področjih, če si želimo, da ne bi Gradovi tudi v prihodnje nosili (pre)težkega bremena, ki se mora čim prej in čim bolj ustrezno porazdeliti tudi med ostale turistične produkte v našem kraju. Črna na Koroškem je zaradi vsega, kar jo obdaja, zaradi naravnih lepote, prečudovitih planin in gora pa tudi zaradi Gradov kot pomembne blagovne znamke naše občine, kraj, ki ga preprosto moraš imeti rad.

IZJAVA VITOMIRJA PETRIČA, DIREKTORJA PODJETJA ELVIP (EKIPA ELVIPOVCI):

V želji in upanju, da Kralja Matjaža naši sodelavci prebudijo, je padla pobuda o sodelovanju pri letošnji gradnji. Glavna pobudnica je bila Antonija Gruber, ki je zbrala zainteresirane graditelje in prijava je bila opravljena. Tako so se snežni graditelji zbrali v soboto, 26. januarja, zjutraj na snežnem travniku pod Peco. Pri organizatorju so dobili parcelno številko in dela so stekla. Vzdušje v ekipi je bilo zelo dobro.

Elvipovci smo dobili v popravilo elektro motor. Za tiste, ki ne veste, kaj je to, vam povemo, da je to naš kruh in naše delo. Naleteli smo na hudo napako, ki je sami ne znamo rešiti, zato smo razmišljali, kdo nam lahko pomaga. Spomnili smo se na

▲ Najlepša skulptura po izboru občinstva

Kralja Matjaža. Takoj je bil pripravljen priskočiti na pomoč, zdaj pa razmišlja in išče vzrok, kaj bi lahko bilo narobe. Na njegovo mnenje pa bomo morali še nekaj časa čakati, saj dokler se mu brada ne odvijne, ne daje izjav o napakah. Torej, čakamo.

Dan je bil mrzel in lep, snežni kristali so se lesketali v soju sonca. Ko pa je sonce skrilo svoje žarke za vrhove Pece, je bilo čutiti pravi zimski mraz, temperatura se je spustila na minus 14 °C. A ves ta trud in vztrajanje v mrazu sta bila zvečer poplačana. Elvipovci smo dobili nagrado za **NAJLEPŠI GRAD PO IZBORU KRALJA MATJAŽA.** ●

PTIČJI ŠPIK

Ko zaslišiš kje v daljavi
glas, ki lahko v strah te spravi,
če je bližje, je še huje,
strahopetec to modruje.

Kdo globok »uuu-hu« pravi?
Proč od hiš, tam v naravi?
To je velika uharica naša,
ona se tako oglašá.

Zakaj se reče uharica? »Uuu-hu«,
odgovor res takoj je tu.
Morda pa zaradi teh ušes?
Le kaj je prav in kaj je res?

A prava niso to ušesa.
V dva čopa zrasla so peresa,
pod njima oster par oči,
jim nič ne uide, se mi zdi.

Kaj tej sovi je za hrano?
Ujame zajca, veverico al' podgano,
tudi čapljo, vrano in pa miši,
v tihi noči dobro sliši.

Res zanimiva je to ptica,
prava nočna je kraljica,
zato videl jo je malokdo,
slišal pa že marsikdo.

Ogrožajo pa tele ptice
– od Ormoža pa do Gorice –
ljudje in njihov hrup.
To res pravi je obup.

Ko tako, za prosti čas,
odide v naravo vsak od nas,
premnog vpije, pleza po skaláh.
Tegá je našo ptico strah.

Zapusti mladiče izležéne,
od tam koristi ni nobene,
propade zarod, gnezdo, vse.
To leto vse v franže gleda.

Če se izogne tej usodi,
so tu nevarni daljnovodi.
Na nosilcih rada tam poseda
in za plenom v daljavo gleda.

Meri veliko tja čez krila,
se zlahka žic bo dotaknila,
in če neizolirani so vódi,
zapisana kruti je usodi.

V Kekcu piše nam Vandot,
Bedanec – grd in krut falot,
bil je neusmiljen, trd,
je menil, da prinaša smrt.

Jaz menim, da je to drugače,
zveni mi bližje, bolj domače.
Ona simbol je za modrost,
ki pelje čez oslovski most. ●

velika uharica

BERGINC
2013

Genetika je dober kopirni stroj.

Ženska perioda je kot semafor:
ko preklopi z rdeče na zeleno, pritisneš plin do konca.

Lahke poti do cilja ni. Poti so lahke samo brez ciljev.

Če danes ljubiš državo, sebe ne maraš posebej.

Piroman je najboljši gasilski delodajalec.

Starost je sodnica, ki je ni mogoče podkupiti.

KARIKATURA

avtor Boter Špik

Kako pogosto dosežejo starši in šola samo to, da so naše glave polne znanja, o razumni sodbi in dobroti pa ni sledu.

Montaigne

Današnji ljudje so tako neuravnovešeni, da se počutijo nesrečne že, če samo enkrat niso srečni.

Graham Greene

Največje veselje je tisto, ki ga nismo pričakovali.

Sofokles

Oponašanje je najiskrenejši način laskanja.

John Colton

MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ

AVTOR: DRAGO RONNER, ACRONI	OKUSNA RIBA IZ DRUŽINE JESETROV	OSEBA, KI NASTOPA Z DRESIRANIMI OPIČAMI	SAMICA RISA	KONICA	VOJAŠKO POVELJSTVO	PIŠČALKA ZA KLICANJE SOV	PODTALNO DELOVANJE	PLANTAŽA	AMERIŠKI PEVEC GARFUNKEL	IGMAN JE PLANOTA V BOSNI.	KRATKO, ŠALJIVO ODRSKO DELO	INDUSTRIJSKA RASTLINA	FRANČOSKI KNJIŽEVNIK FRANCE	UMIVALNA SKLEDA	UMETNOST, KI IZKORIŠČA UČINKE OPTIČNIH PREVAR	KRAJ PRI LJUBLJANI
KOROŠKO NAREČJE										PANOGA ALPSKEGA SMUČANJA						
ZBIRKA ODLOMKOV IZ SVETEGA PISMA										OBLAZINJEN SEDEŽ ZA VEČ OSEB INDONEZIJ. OTOK						
ZAČETEK MISLI																
HUMORISTKA PUTRIH				SESTAVLJENO PEČIVO IZ BELE MOKE					ANJA ČARMAN ANDREJ ŠIFRER			AM. IGRAL. (RIP) S PRAHOM POMEŠ. MOKA V MLINU				
ZNAK ZA GALIJ			AMERIŠKI MACESEN	REPUBLIKA V JZ. AZIJI	ARA AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA						MESTO NA PORTUGAL JED IZ OLUŠČENEGA PROSA					
TRGOVSKI PREDMET							VOLKU PODOBNA ZVER NAKUP							SOL KROMOVE KISLINE	DIONIZOVA MATI V GRŠKI MITOLOGIJI	STRUPENA TEKOČINA IZ BENCOLA
SEMELA JE DIONIZOVA MATI.	IZPADANJE	GOROVJE V MJANMARU JAJČECE UŠI						NEKDANJI PREKUPČEVALEC Z MEDOM		SRB. PESNIK ŠANTLJE LETOVIŠČE V BOKI KOTORSKI						
PLANOTA V SREDNJI BOSNI						LOJZE ROZMAN	VERSKA SEKTA V ZDA MALAJSKA BLAZNOST						REKA V Z. EVROPI AM. SÓP-RANISTKA (LILY)			
KONEC MISLI																
POJEDINA, GOSTIJA				OBOROŽENA SILA DRŽAVE MIRAN ALIŠIČ											SLOVENSKI SLIKAR (SILVESTER)	
KANADSKI ROCKER (BRYAN)							OVALEN KROŽNIK								KRONIKA, LETOPIŠ	
GLAVNO MESTO BANGLADEŠA					OPART JE OPTIČNA UMETNOST.	BARVA IGRALNIH KART					EPISTOLAR JE ZBIRKA ODLOMKOV IZ SVETEGA PISMA.	SOCIALNI POLOŽAJ				